

Sid 2 **LEDAREN:** Den kontroversielle Zakaria Botros väcker blandade reaktioner. Att sopa undan honom som enbart en bråkstake är ändå att göra kulturklyftan för smal.

TORSDAG 7 JUNI. NR 23/2012

Pappa lär sig tämjä vreden

Sidan 8

Ortodox liturgi fick modernt språk

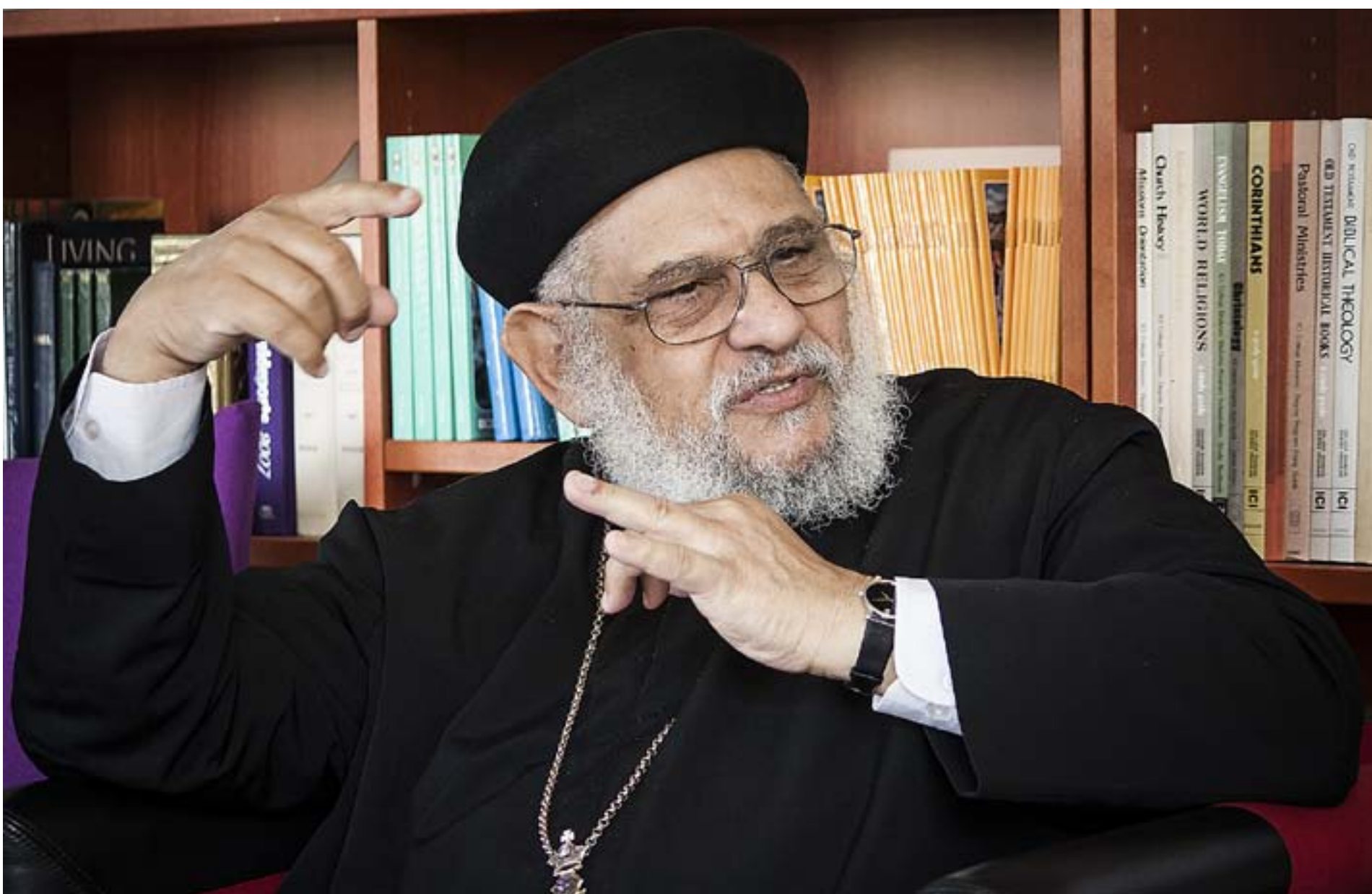
Sidan 16

Hinner etiken i fatt tekniken?

Sidan 6

Sidan 5

Hett älskad, djupt hatad – ivrigt påtittad av miljoner

Den koptiske exilprästen Zakaria Botros ifrågasätter Koranen på satellit-tv. Många vill tysta honom, bland dem också förfärade kristna. Andra jublar.

Sidan 2

Påras kapell påminner om tider som varit

Sidan 4

Tillåtet att vara lyckligt ogift i unga år

Sidan 7

Bekanta i kyrkbänken gör gudstjänsten bra

Sidan 5

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Apologeten är inte brobyggare

KP TAXICHAUFFÖREN i Sharm El Sheikh säsongjobbbar, har familjen hemma i Alexandria. Hans korstatuering vid handleden röjer att han är kopt. När han efter en stunds småprat får frågan om han brukar titta på Abouna Zakarias program är det som om han hade serverats en rak höger. Först blir han stum av förvåning. Sedan skrattar han hysteriskt. Därefter lovsjunger han Abouna i flera minuter.

Taxichauffören är ett typexempel på dem för vilka den koptiske tv-evangelisten blivit en befriare. Trakasserier, fysiska eller mentala, är vardagsmat för judar och kristna, *dhimmis* (bokstavligen: de skyddade, omhändertagna). Visserligen ses de som Bokens folk men anses inte riktigt ha nått fram. Zakaria Botros apologetik slipades fram när han som skolpojke i klassen fick försvara sin korkade religion inför en aggressiv lärare. Kristna diskrimineras öppet när det gäller studieplatser, tjänster och möjligheter att avancera.

I SAMMA ANDETAG måste man ge det andra vittnesbördet. Det som handlar om möjligheten att föra en konstruktiv dialog mellan religionerna. Det finns kristna aktörer i regionen som är oroliga över att Abouna Zakaria polariserar läget ytterligare. De menar att han, som inte ens bor i regionen längre, har råd att provocera – men att han struntar i att det är de som bor kvar som får betala priset när uppretade anhängare ger sig på dem som finns närmast till hands. Att hans show i flera år bekostades av den amerikanska evangelisten Joyce Meyer gör inte saken bättre.

Den kristna minoriteten i den här regionen är långt ifrån enig och lokalekumeniken brister ofta. Exilkortet är ett kraftigt vapen. Har man en gång lämnat regionen, oavsett varför, är det något som alltid kan vändas emot en.

AV EN SLUMP råkade kopten och egyptiern Zakaria Botros Finlandsbesök sammanfalla med lutheranerna och palestiniern Mitri Rahebs. Promenaden mellan deras två presentationer var en resa i ljusår.

Där Botros kör med chocktakt talar Raheb om dialog och inkludering. Där Botros talar om förföljelse och religionsfrihet talar Raheb om ofrihet på alla plan. När Botros har levt i exil har Raheb stannat.

MEN AV de båda framstår Zakaria Botros onekligen som orientalen, klar tvåa i språkkunskaper och västerländsk anpassning. Hans sätt att tala till en folksamling har sin motsvarighet i tusentals likadana gubbar bland majoritetsregionen i hans gamla hemland. Han talar deras språk, i dubbel bemärkelse.

Mitri Rahebs tvärvetenskapliga samhällsstudier får honom att dra slutsatsen att radikal islam på kort sikt ökar – men att vi på längre sikt kan få se en islamsk reformation. Deras Luther är knappast en enda person utan en kombination av faktorer, där de kristna kan bidra.

Därför är det västerländsk slöhet och kulturell analfabetism att helt vifta undan Zakaria Botros. Om något drev fram reformationen så var det kravet på att få ställa och söka svaret på frågor.

”På längre sikt kan vi få se en islamsk reformation. Deras Luther är knappast en enda person utan en kombination av faktorer.”

PROFILEN: FADER ZAKARIA BOTROS

”Jag vill bara väcka frågor.”

Från fader tänder brasor

Islams värsta fiende har han kallats. Han ger majoritetsreligionen på käften i arabisk satellit-tv. Tittarna – både kristna och muslimer – rasar, jublar och bävar.

TEXT: MAY WIKSTRÖM FOTO: KASPER GUSTAVSSON

– *Short, sharp, SHOCK!* Kort, kraftig, chock!

Tonläget eskalerar dramatiskt när fader, ”Abouna”, **Zakaria Botros** i tre ord destillerar hur han möter muslimska tv-tittare. I sin traditionella koptiska prästskrud ser han sträng och fruktansvärd ut med hopdragna ögonbryn i pannan och pekfinger i luften som ett ilsket utropstecken. Sekunden därefter glittrar han som ett vänligt vatten.

Och visst. Med kombinerad charm och auktoritet har Abouna Zakaria definitivt brukat sin metod i sina kontroversiella program över satellit-tv. Så till den grad att den kristna kanal där han först blev panarabisk superkändis till sist lade ner hans show utan motivering. Samtidigt sågs programmen av miljoner, antingen för att de älskade dem eller för att de hatade dem. Trots att det tog slut där är den drygt 70-åriga fadern tillbaka i rutan igen på en annan kanal. I arabisk press har Abouna Zakaria beskrivits som islams främste fiende. Det heter att al-Qaida har ett pris på hans huvud på 60 miljoner. Säkerhetspådraget vid hans unika Finlandsbesök häromveckan var därför rigoröst.

Kritiken mot Abouna Zakaria kommer också från de kristna i regionen. Han är för radikal, för aggressiv, river sönder, polariserar, sägs det.

Problematiser för de egna

– Visst var det många kristna som menade att mina program kommer att uppvigla muslimer och att de leder till ännu mer förföljelser. Så gick det inte, hävdar Abouna Zakaria.

Enligt honom var den främsta effekten i stället att kristendomen stärktes i regionen och att många ville omvända sig. Reaktionen från hans egen kyrka, den koptisk-ortodoxa, var också sval.

– Officiellt håller den inte med mig. Men informellt, när de såg vad jag satte

i gång, är synen en annan, menar Zakaria Botros.

Så pass problematisk blev prästen ändå att han efter två fängelseresor drevs i exil och kommenderades utomlands.

– Jag var elva år i England, då ville kyrkan sända mig till Danmark. Vid det laget var jag 65 år. Präster i vår kyrka går ju aldrig i pension, men jag sa ”Ok. Men då vill jag gå i pension!”. Kyrkan sa ”Fint. Dra dit pepparn växer!”.

Det breda leendet växer när han tillägger:

– Jag är första och enda fallet hittills! När jag frågar om den koptiska kyrkans möjligheter att ta ställning för de kristna i Egypten i den omdaning som nu pågår och i det pågående presidentvalet blir han snabbt allvarlig.

– Inför de nuvarande strömningarna och krafterna kan den inte göra någonting. De skulle krossa de kristna.

Den farligaste utvecklingen är enligt honom om regeringen och den religiösa islamska falangen samverkar.

Tystnaden lägger sig

Abouna Zakaria säger sig älska muslimer men hata islam. Uppdraget att råda dem, som han beskriver som ”offer”, gav Gud honom i två visioner av en skara som höll på att gå under.

Hans metod, att resa frågetecken kring islams egna utsagor utifrån det religionen säger om sig själv, har enligt honom också lett till en ny reaktion inifrån islam.

– För första gången på 1300 år tystnade det muslimska samfundet. Det enda jag vill är att få dem att ställa frågor som de reflekterar vidare över.

Zakaria Botros har en utbildning i klassisk arabisk historia. Det som gör honom unik – och ur de islamska religiösa ledarnas synvinkel ett plågoris – är att han konsekvent går till källor som är oantastliga. Dem citerar han minutiöst på sitt kännpaka sätt. En orientalisk analytiker

skriver att Zakaria Botros via sin ingång till den rika arabiska litteraturskatten kan nå vanliga muslimer med frågeställningar ”som ligger i linje med den allmänna moral som genomsyrar detta korpus”. I tv-showen vilar Abouna Zakaria bokstavligen med ena handen på Koranen och den andra på Bibeln.

– Den vanligaste frågan är: Hur kan jag veta säkert att Koranen är sann. Hur kan jag veta att Mohammed är Guds profet? Jag tar fram det som står i skrifterna. Går det ihop med det som sägs om Allah och profeten? Jag lyfter fram frågetecknen. Många gånger blir folk chockerade. De visste inte att det står så. De får det inte att gå ihop med det de lärt sig. De tar sina frågor och går till sina auktoriteter.

Sex- och moralfrågor återkommer

För en utomstående verkar mycket handla om sexualmoral. Tv-predikanten sparar inte på de allra smaskigaste detaljerna. Ett typexempel är diskussionen om sexslavar. I ett av sina program lyfte Abouna Zakaria fram verser som tillåter fria män att ha sex med tillfångatagna kvinnor.

– Jag vill inte vanära islam. Jag vill exponera islam. Jag talar objektivt – inte subjektivt, menar Zakaria Botros bestämt. Frågan om sexslavar plockades upp av en internationell station, *Iqra*. När den kvinnliga programledaren **Basma Wahba** insisterade bad två framstående religiösa ledare att få veta hur det verkligen ligger till stormade den ena av dem ut ur studion under direktsändning.

– När Basma sa att hon själv som muslim har svårt att förstå den här saken fick hon svaret ”Fråga inte! Du behöver inte förstå!”, säger Zakaria Botros.

Hur reagerar han själv inför frågor? Bibeln väcker ju också frågetecken.

– Jag svarar artigt på dem. Jesus sa: Var beredd att ge svar. Det är inga problem för mig. Det är ju sanningen jag berättar. Jag går till Bibeln och hittar jag det inte där frågar jag någon som vet och om jag inte hittar någon som vet... så kommer jag själv på ett svar.

Så du gillar frågor?

Han slår ut med händerna. Ögonen blixtrar till.

– Come on! Klart jag gör! De är ett bra sätt att förklara tron på.

KYRKPRESSEN KONTAKTA REDAKTIONEN

Chefredaktör och ansvarig utgivare
May Wikström
tfn (09) 612 615 33/
040 153 0313
may.wikstrom@kyrkpressen.fi

E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktion i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A
68600 Jakobstad
gsm 050 585 6460

Redaktion i Helsingfors
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors

Redaktörer:
e-post:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Tfn (09) 612 615 49
Fax (09) 278 4138

Rolf af Hällström
tfn (09) 612 615 53

Johan Sandberg
(Österbotten)
gsm 050 585 6460

Sofia Torvalds
tfn (09) 612 615 54

Andreas Andersson
tfn (09) 612 615 52

Michaela Rosenback
tfn (09) 612 615 51

Webbredaktör:
webred@kyrkpressen.fi

Layout: Malin Aho

Utges av:
Fontana Media Ab

Bank: Sampo
IBAN: FI34 8000
13011585 40
BIC: DABAFIHH

Paradbild:
Kasper Gustavsson

Tryck: Botnia Print,
Karleby

KYRKPRESSEN ANNONSINFORMATION

Annonsredaktör:
Erika Rönngård
tfn (09) 612 615 50,
annons@kyrkpressen.fi

Annonspriser:
Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
Moms 23% tillkommer

Radannonser:
4,50 €/rad inkl. moms.

Familjeannonser:
1 €/spmm inkl. moms.

Kyrkpressen utkommer normalt på torsdagar och inlämning av annonser sker senast torsdag veckan före.

För mera detaljer se mediekortet www.kyrkpressen.fi

Annonsförsäljning:
e-post:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Tom Kytöpuuro,
gsm 041 447 5725

Björn Sten,
gsm 0400 012 390

Leif Westerling,
gsm 050 329 4444,
fax (09) 278 4138

Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
gsm 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationer och adressändringar

tfn (09) 612 615 50, **prenumeration@kyrkpressen.fi**.

Adressändring sker automatiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontaktar du oss.

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 68 €
Utlandet 83 €

INGET HAT. Trots kritiken säger Zakaria Botros att han inte hatar muslimer. "Fastän de dödade min bror. Gud gav mig kärlek i stället."

ZAKARIA BOTROS

KOPTISK PRÄST, FÖRFATTARE, TV-PREDIKANT OCH APOLOGET.

DÖDSHOTAD, TVÅ GÅNGER FÄNGSLAD PÅ GRUND AV OFFENSIV EVANGELISATION BLAND MUSLIMER.

I EVIG EXIL SEDAN 1989. "HELA VÄRLDEN ÄR ETT ENDA LAND OCH JAG ÅTERVÄNDER TILL ARAB-VÄRLDEN VARJE DAG."

Sibbokör sjöng in visionär trappa

MÅRTENSBY. Pensionerade Sibbokantorn **Lars Wikström** har i nästan trettio år haft en vision om att bygga en så rejäl trappa framför sitt hus att den också kunde fungera som körestrad för små musikevenemang i trädgården. I vår blev den klar. – Det här är en vision som har blivit verklighet, säger Lars Wikström. Och det tyckte emeritus-

kantorn var värt att fira med både sång och välsignelse. I förra veckan bjöd han därför in sina vänner i Sibbo kyrkokör för en kombinerad köravslutning och insjungning av den nybyggda trappan. Det blev både *En vänlig grönskas rika dräkt* och *Söndagsmorgon* som fyrades av från den rejäla avsatsen. Dessutom passade Lars Wikström också på att bju-

INVIGNING SOM hette duga. När Sibbo kyrkokör sjöng in en hus-trapp.

da in församlingens kaplan **Magnus Riska**, som höll en kort välsignelseakt. – Vi ber om välsignelse för dem som bor i huset, och för trappan. Låt den tjäna sitt syfte både i praktiken och för musiken, sa han.

Det småskaliga evenemanget är ett av de många exemplen på kyrkans viktiga sociala rum. KP var med och gjorde ett bildgalleri där läsarna välkomnas att titta in för att känna igen sig och/eller inspireras! Det finns på ingångssidan **kyrkpressen.fi** bland gallerierna till höger. ■ MAY WIKSTRÖM

Missionsfolket till Fredrikshamn

TUSENHÖVDAT. Finska Missionsällskapets stora nationella årsfest firas i Fredrikshamn i helgen. Gäster är bl.a. Lutherska världsförbundets ordförande **Martin Junge** och den lutherska biskopen i Malawi. På söndag predikar snart 100-åriga Kinamissionären **Päivö Parviainen.**

KAPELLETS STORLEK har bestämts av det ornerade innertaket som är en kopia av det tak som finns på Nationalmuseet. Hur det ursprungliga kapellet såg ut, eller om det hade ett liknande torn som Håkan Vikström och Göran Krokfors blickar ner från, det vet man inte.

Påras fick kapell efter 400 år

MINNESMÄRKE. Det rekonstruerade kapellet i Påras i Kronoby står nu färdigbyggt och invigt.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

För en vecka sedan välsignades kapellet av kyrkoherde **Markus Ventin** och kontraktsprosten **Hans Häggblom**. Kapellet blev inte invigt efter formuläret för en kyrkoinvigning.

– Kapellet är inte byggt primärt som en plats för kyrkliga förrättningar utan som ett historiskt minnesmärke, säger **Håkan Vikström**, ordförande för Kronoby hembygdsförening.

– Men vi har nog tankar på att byborna ska kunna använda kapellet till dop och vigslar, säger **Göran Krokfors**, ordförande för Påras byaförening.

Byborna i Påras, främst pensionärerna, har satt mellan två och tretusen taltotimmar på kapellet. I samarbete med Medborgarinstitutet har man ordnat en timmerkurs och en kurs i att måla innertaket.

– Det är otroligt att det skulle gå så snabbt, säger Krokfors. I april i fjol kom Håkan Vikström till oss och presenterade idén på kapellbygget. Nu, ett drygt år senare, står kapellet klart.

”Kapellet är inte primärt byggt som en plats för kyrkliga förrättningar utan som ett historiskt minnesmärke.”

Håkan Vikström

Ingen vet hur förebilden till kapellet såg ut. Det blev rivet i början av 1600-talet.

– Vi vet egentligen inget om det, bara att det stod på samma plats med ett kast på tio meter, säger Vikström.

När Pårasborna byggde det nya kapellet utgick de från ett ornerat innertak som finns på Nationalmuseet i Helsingfors. Enligt informationen härstammar taket från Påras kapell i Kronoby som revs redan 1614. Dimensionerna på kapellsalen är ritade efter storleklen på det innertaket, fyra gånger tre och en halv meter. Det taket finns nu kopierat i det nybyggda kapellet. Kopian tillkom genom en MI-kurs som **Ove Nyblom** lett under våren.

– Det målades framför allt av väldigt engagerade damer som arbetade i glädje, säger Vikström. Målningarna är gjorda på tjocka breda plankor av trä utgående från fotografier av taket i Helsingfors. Originalen är målade på lika breda plankor men de är lite tjockare.

Mera visioner finns

Innertaket hängdes upp för två veckor sedan. Själva kapellet har stått på plats sedan den 16 januari då det drogs ut från hallen på granntomten det byggdes i. Tornet lyftes på för en månad sedan.

– Spiran är en imitation av en lök-

kupol. På avstånd kan man inte avgöra om den är gjord av fyra flänsar eller den är helbyggd. **Seppo Kallio-koski** som också ledde timmerkursen har gjort den.

I tornet hänger en klocka som har sin egen historia. Den sägs vara det första gjutgodset från den nystartade firmen Bröderna Friis i Yxpila i Karleby. Klockan göts i slutet av 1800-talet.

Visionerna för kapellplatsen har inte tagit slut i och med kapellbygget.

– Vi drömmer om att få en hängbro över ån och en parkeringsplats på andra sidan, säger Krokfors. Man kan göra en trevlig stig från parkeringen till några holmar i ån och över bron till kapellet.

De planerna kommer man inte att ta itu med ännu i sommar.

– Kapellet har tagit kraft och tid av byborna. Det krävs ju tillstånd och finansiering.

Kapellet kommer att vara tillgängligt för allmänheten. Ytterdörren ska vara olåst så att man kan ta sig upp i tornet. Innerdörren till kapellsalen är låst, men nycklar finns utplacerade i gårdar i närheten.

Kronobys vagga

Håkan Vikström beskriver Påras by som Kronoby sockens vagga. Angränsande byar växte fram och kapellet skapade

den gemenskap som behövdes för att starta Kronoby socken 1607. Kapellet verkade som sockenkyrka till år 1617 då en ny kyrka byggdes.

I Påras har man funnit gravar från 1200-talet, från den tid då det första kapellet byggdes. Utanför det nuvarande kapellet har man rekonstruerat kristna gravar som de såg ut för 900 år sedan.

– Här har också funnits ett hedniskt brandgravfält. Av fynden att döma härstammar det från 1100-talet.

Vikström säger att det är speciellt med tidiga kristna gravar. Gravarna är av samma typ som de som finns i östra Mellansverige från tiden mellan 1000- och 1200-talet.

– Gravtypen är östlig, det syns tydligt att idén har kommit från ortodoxa Bysans längs varjagernas (vikingarnas) vattenleder från Ryssland mot Östersjöområdet. I Sigtuna är arkeologerna sysselsatta med att fundera på om den ortodoxa kyrkan trots allt var före den katolska kyrkan i det området.

Enligt Vikström tyder det på att vi blivit missledda av den katolska kyrkan.

– Jag är ganska övertygad om det. Segraren skriver historien och den katolska kyrkan avgick med segern. Fanns det andra kristna än katolska så kallades de hedningar.

PILGRIMSVANDRING PERNÅ

Pernåbor på vandring

Pernå församling ordnade en pilgrimsvandring på Kristi himmelfärdsdag. Vandringen började med morgonbön vid Pernå kyrka och slutade efter femton kilometers vandring med mässa vid Korsvik

kyrka. Korsvik kyrka, som ligger vid Sarvlaxvikens strand, är egentligen några stora flyttblock som istiden hämtat med sig och lutat mot varandra.

– Mässan firades i strålende sol medan åskan hotfullt mullrade över havet, berättar kyrkoherde **Robert Lemberg**.

FOTO: ANNE JUUJÄRVI

FLYTTDAGS KYRKOSTYRELSEN

Nya utrymmen hägrar

Kyrkostyrelsen flyttar från Skatudden till mindre och funktionsdugligare utrymmen på Södra kajen 8 i Helsingfors. Kyrkan köper fastigheten av pensionsföretaget Ilmarinen. Till samma hus flyttar också Kyrkans Utlandshjälp och Ekumeniska Rådet i Finland.

Kyrkostyrelsen ville ha nya utrymmen för nya behov. I samband med flytten krymper utrymmesarealen från 10 000 till 6 000 kvadratmeter.

Flytten är planerad till sommaren 2014. Kyrkostyrelsen har funnits på Skatudden sedan år 1982.

Engblom blev ordförande för stiftsfullmäktige

STIFTSFULLMÄKTIGE. Nya fullmäktige hade sitt första sammanträde.

TEXT: ANDREAS ANDERSSON

Borgå stifts nya stiftsfullmäktige hade sitt första sammanträde förra veckan. Ombudet **Magnus Engblom** valdes till ordförande för fullmäktige.

– Jag tycker att det känns bra. Det känns som en bra fortsättning där förra stiftsfullmäktige slutade, säger Engblom efter sammanträdet.

Till vice ordförande valdes **Stina Lindgård**. Stiftsfullmäktige valde också en lekmannamedlem i domkapitlet, **Barbro Berglund** och suppleanterna **Gun-Maj Näse** och **Nina Björkman-Nyström**.

Förutom valen behandlades verksamhets- och ekonomiplanen för 2013–2015.

Det finns ett konkret ärende som Magnus Engblom vet att säkert kommer att behandlas senare är kommunreformen och dess inverkan på församlingarna.

– Inget annat konkret är klart. Det beror på ledamöternas aktivitet. I förra stiftsfullmäktige fanns flera som aktivt tog initiativ.

Ärenden som diskuterades i samband med verksamhetsplanen var samarbetsavtalet med evangelisk-lutherska kyrkan i Malawi, kyrkans webbarbete och omsorgsprästjänsten. **Björn Öhman** som har tjänsten för tillfället tillträder tjänsten som kyrkoherde i Åbo svenska församling i augusti. Omsorgsprästens tjänst ledigslås och får en efterträdare.

På Borgå stifts hemsida www.borgastift.fi (under rubriken förvaltning/stiftsfullmäktige) finns presentationer av medlemmarna.

SUSSI ÅKERHOLM instruerar den yngre gymnastgruppen i koreografin för andakten i Jakobstads kyrka på fredag kväll.

Kyrkan blir scen på gymnastikfest

GYMNASTIKFEST. Då Jakobstad står värd för gymnastikfesten blir också kyrkan estrad för gymnasterna. Så var det för 22 år sedan. Så blir det också i år.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

Precis som på festen år 1990 kommer fredagskvällen att avslutas med en kvällsandakt kl 22 där gymnaster från gymnastikföreningen JKG deltar.

– Förr hade gymnastikfesterna något som hette korum, säger **Jan-Erik Nyman**. Det var en präst som höll en predikan i början av festerna. Det minns jag att **Sigge Gustavsson** gjorde på min första gymnastikfest 1954. Men i något skede föll det bort.

När Nyman kom att ha hand om festtagen under Finlands svenska gymnastikförbunds gymnastikfester i Närpes, i Hangö, i Jakobstad 1990 och i Ekenäs inled-

de han dem med att dela en liten tanke.

– Idén att ordna något i kyrkan år 1990 föddes ganska samfällt. Det var något nytt då och det var alldeles fullt i kyrkan.

Tradition för Jakobstad

I och för sig är det inte långsökt att den dåvarande gymnastiserande kyrkoherden, numera den gymnastiserande pensionären, Jan-Erik Nyman var och är involverad i kvällsandakten i Jakobstad.

– Det är roligt att hålla fast vid den traditionen, åtminstone här i Jakobstad, säger **Sussi Åkerholm**.

Åkerholm har gjort koreografin till programmet som gymnasterna uppför.

Sångerna talar för sig, kroppspråket talar för sig och sen ska det inte snackas sönder.

Jan-Erik Nyman

Programmet i kyrkan inleds med stillsam musik medan folket samlas. Först håller Jan-Erik Nyman en andakt. Den äldre gymnastgruppen uppför sin koreografi till sången *Det går en vind över vindens ängar* till ackompanjering av piano och violin. Sedan kommer den yngre gruppen flickor i åldern sex till tio år att dansa *Fjäril vingad syn på Haga* i vita sommarklänningar till tvärflöjt. Kvällen avslutas med psalmen *I denna ljuva sommartid*.

– Sångerna talar för sig, kroppspråket talar för sig och sen ska det inte snackas sönder. Själva talandet blir ganska hårt hållet, säger Nyman.

Stillsam dans

Är det gymnastik eller dans?

– Det är frågan om en stillsam dans. Fast vi heter gymnastikförening så sysslar vi lika mycket med dans i vår verksamhet, säger Åkerholm. Traditionell trupp-gymnastik i Finland är ju en tävlingsform men steg från det till dans är väldigt litet.

Hur skiljer sig koreografin du gör för att uppföra i en kyrka från en koreografi du gör i vanliga fall?

– Vi har långa fotsida klänningar och slöjor. Redan kläderna avgör ju vilka rörelser man kan göra. Sen ingår inga snabba vändningar utan det är stillsamt och stiltigt.

Att göra koreografi för en kyrka har sina speciella utmaningar.

– Förutom att man ska ta hänsyn till själva kyrkorummets är ju kyrkgångarna av ett visst mått. Normalt gör man koreografi för en scen. Nu måste man sprida ut det och tänka att det är en vändring i olika riktningar.

Gymnastikfesten hålls i Jakobstad veckoslutet 8–10 juni. Kvällsandakten avslutar gymnastikfestens första dag. Åkerholm och Nyman lovar att den inte blir längre än högst en halv timme.

– Folk ska upp tidigt nästa morgon och börja träna. De har varit i gång hela fredagen och tränat, uppträtt på galauppvissning och varit på gatufest på stan, säger Åkerholm.

Det som känns bekant blir bra

UNDERSÖKNING. De som går i kyrkan vill att gudstjänsten ska bjuda på lugnande känsloupplevelser.

TEXT: SOFIA TORVALDS

Lugn. Styrka att klara av vardagen. Guds närvaro och en starkare tro. Det är sådana erfarenheter gudstjänstbesökare väntar sig. De som går ofta i kyrkan känner att de får mer ut av gudstjänsten än de som går sällan.

Det här visar en färsk undersökning om gudstjänsten och gudstjänstbesökarnas förväntningar och erfarenheter.

60 procent av gudstjänstbesökarna är äldre än 50 år och 70 procent av besökarna är kvinnor. Unga vuxna deltar mycket sällan.

– Det handlar om stämning och inte om former.

KATI NIEMELÄ har forskat i gudstjänsten. FOTO: KP-ARKIV

Det räcker inte om allt går enligt planerna om gudstjänsten inte när deltagarna emotionellt, säger forskare **Kati Niemelä**.

Det verkar handla om relationer. Att där finns någon du känner. Att du vet när du ska stå och sitta och att det andliga språket är bekant.

– Om allt känns främmande blir också nattvarden bara en formalitet, säger Niemelä.

på den gammallaestadianska rörelsen.

Det verkar inte finnas något annat samfund som reserverar frälsningen för sig själv. Det närmaste man kan komma är Jehovas vittnen och mormonerna. Alla tre anser att de är de enda rätta arvtagarna till den kristna tron och

tror inte att man kan upp-nå frälsning via någon annan kyrka, skriver Kuula.

Kuula önskade att kyrkan skulle ta upp ämnet med rörelsen även om det skulle leda till en konflikt. På det sättet skulle kyrkan ställa sig bakom alla som blivit sårade av den exkluderande läran rörelsen utövar.

RÖRELSE GAMMALLAESTADIANER

Sekt eller ej?

Laestadianismen är en sekt, påstår **Kari Kuula**, teologie professor, i det nyaste numret av webbtidningen Kirkonkellari. En sekt är en grupp som har skiljt sig från kyrkan och som anser att den är den enda rätta kyrkan. Enligt Kuula stämmer det här in

BISKOPSSÄTE ORTODOXA KYRKAN

Ärkebiskopen till Helsingfors?

Finlands ortodoxa kyrka överväger att flytta ärkebiskopssätet från Kuopio till Helsingfors. En arbetsgrupp har fått i uppdrag att förbereda en ändring i ortodoxa kyrkans kyrkoordning för att göra flytten

möjlig. I praktiken kan ärkebiskopen flytta först när biskopsstolarna i Karelen och Helsingfors blir lediga.

– Man kan inte flytta på ortodoxa biskopar med förvaltningsbeslut, säger metropoliten **Ambrosius** till Savon Sanomat. Flytten motiveras bland annat med att de flesta av medlemmar-

na bor i Helsingforsregionen.

ELLIPS

Ett hjärta på ett ådrat fat

När Susanne Ringell skriver om det heliga i diktsamlingen *På utvägen var jag en annan* (Söderströms 2012), då vill jag sitta där i ett hörn och vara med. Jag vet inte alltid precis vilken diskussion jag deltar i men jag tror mig veta.

Att skriva om Gud och Jesus är fruktansvärt svårt eftersom språket för det heliga är så slitet och orden belastade med så många betydelser. När Ringell närmar sig heligheten i diktsamlingens första del är det inte slitet alls men elegant, innerligt precis: "det är hela hjärtat / på ett ådrat fat / utsatt märkt och att du ändå dukade / till fest om jag äntligen // med din hjälp / kan komma hem, bort från mig själv".

Dessutom har hon humor. "Man behöver inte markera förrän frågan / som inte är någon fråga / är ställd. Ingen kommer att stanna / på klassen. Alla kommer att klara sig. / Alla kommer att klara det. / Till dess häpnaden och ömheten / inför allt det bräckliga, det förunderligt / tåliga."

Men det som Susanne Ringell är riktigt, riktigt bra på är att fånga en värld i en liten bild. Rummet bakom dörren jag öppnar är så mycket större än jag trodde att jag måste stanna upp och stå där länge, i den öppningen.

"När en liten fluga / försöker tänka // dränks fönstret på glänt // i surrandets svarta / och ingen utväg synes // så tycks mig döden glasklar"

Det är något i texterna som tröstar mig. Jag hittar inte riktigt ord för det jag vill säga. Som att höra ett svagt eko av ett efterlängtat ljud, som att upptäcka att någon annan hört det? Som att vända sig mot varann med "hörde du?".

■ SOFIA TORVALDS

Svåra frågor i kryptans dunkel

TRANSHUMANISM. Teater Hekate består av unga kvinnor som tillsammans vill ifrågasätta, utmana och berätta en historia. "Vi vill att publiken ska fundera på sin framtid och vart de är på väg som en del av ett samhälle."

TEXT OCH FOTO: MICHAELA ROSENBACK

Djupt nere i Johanneskyrkans krypta i Helsingfors kastar stearinljusen skuggor över de massiva stenväggarna. En vitmålad ensam docka i människostorlek sitter och gungar på ett rep. Här skapas konst och man räds varken stora känslor eller svåra frågor. Det är Frida Wickholm, Hanna Nordenswan och My Ström, alla medlemmar av teatergruppen Hekate, som bjuder in till sin speciella och stundtals väldigt intensiva föreställning RE:EVOLUTION.

Publiken får följa med på en resa, såväl fysiskt, genom kryptans olika rum, som psykiskt när de moraliska gränser vi är vana vid tänjs ut och etiska frågor om rätt och fel hopar sig.

Inspirationskällan för föreställningen är transhumanism, det vill säga tanken om att människan borde använda teknologin för att överkomma sina egna begränsningar. Att det finns en större frihet som vi inte är medvetna om ännu men som vi kan nå med hjälp av teknik. Ämnet är inte på något sätt lättsmält och väcker många frågor. Får man gå över moraliska gränser om det är för ett högre syfte?

– Vi ger inga entydiga svar i men vill få publiken att fundera på hur det är att vara människa i dag och vad det kommer att betyda i framtiden, säger regissör Fabian Nyholm.

Beroende av teknik

Under föreställningens gång får vi följa med en doktor som ägnat hela sitt liv åt ett krävande experiment. Hon har valt ut en grupp människor, "morgonstjärnorna", som hon utför medicinska undersökningar på. Experimentet ska ge dem egenskaper vi inte känner till i dag. Här styrs känslor och kontrolleras

minnen. Här skapas "övermänniskor" på konstgjord väg.

Kyrkoherde Stefan Djupsjöbacka i Johannes församling ser transhumanismen som något intressant och spännande men samtidigt riskfyllt.

– Vi lever i en tid som präglas av teknologin. Det går lätt så att allt som är teknologiskt möjligt också blir något som vi automatiskt måste göra.

– Det är ofta så att vi utgår från att teknologin enbart kan leda till något gott, vi botar sjuka och så vidare. Men det är viktigt att komma ihåg att det också finns risker med att till exempel manipulera människohjärnan. Vi har ett ansvar och vi måste dra en gräns.

Tycker du att människan redan är för beroende av tekniken?

– Jag tycker absolut att vi redan i dag har all orsak att dra gränser. Till exempel i USA finns det stamcellslaboratorier som forskar i saker som egentligen är förbjudna.

Paralleller till Gud

RE:EVOLUTION brottas med många etiska klurigheter och arbetsprocessen har varit lång. Gruppen har skrivit texten tillsammans och deras närmast poetiska stil märks tydligt i de långa monologerna som leker med vackra ordkombinationer och starka känslor.

"Där tiden började skall den sluta.

Han sa att revolution egentligen betyder omlopp.

Allt går i cirklar.

Att leva är att förändras. Att leva är att förstöra.

Det skall komma en tid då allt detta inte längre spelar någon roll."

En del transhumanister hävdar att vi lever i en tid där det utvecklas en tek-

I KRYPTANS dunkel smider en doktor (Hanna Norden) planer på hur hennes storartade experiment ska förändra världen.

nologisk intelligens som är intelligentare än människan och som vi därför inte kan förstå.

Är transhumanismen rentav en religion där tekniken fungerar som Gud? – Ja, det tycker jag absolut. I synnerhet när människan träder i Guds ställe och börjar styra över liv och död. Då får alla idéer och tankar religiösa förtecken, säger Djupsjöbacka.

Ett övergripande tema i föreställningen är att vara på väg mot något som vi inte vet så mycket om. Det handlar också om tillit inför det okända.

– Det är viktigt att vi människor tror på något som driver oss framåt, men ännu viktigare är det att vi är villiga att förändra vår tro på vägen, säger Fabian Nyholm.

Kärlekspiller

I diskussionen efter föreställningen fungerar Stefan Djupsjöbacka och transhumanisten Kaj Sotala som bollplank för publikens tankar och funderingar.

Jesus som ingrediens i kortfilm

BROTT. Den spanska konstnären Javier Krahe riskerar fängelsestraff för sin matlagninginspirerade kortfilm som visar hur man tillreder Jesus Kristus i en ugn. Krahe åtalas nu för kränkning av religiös övertygelse.

Under den knappt en minut långa filmen instrueras tittaren att först avlägsna Kristus från korset, tvätta honom och smörja in ho-

nom med smör innan han läggs på en bädd av örter.

Filmen är drygt trettio år gammal och visades i spansk tv år 2004. Efter det har det gjorts två misslyckade försök att åtala Krahe som nu står inför rätta.

Krahe anser sig vara oskyldigt anklagad och menar att det inte går att bevisa att han kränkt någons tro.

Babusjkorna får udmurtisk bibel

SCHLAGER. Rysslands eurovisionsbidrag, udmurtiska Buranovskiye Babushki, hade ett mål då de gick med i Eurovision song contest 2012: att samla in pengar för att bygga en ny kyrka i hembyn Buranovo. I dag används en övergiven bybutik som bönehus sedan den gamla kyrkan revs under Stalins tid.

– Jag tror att Gud sän-

de oss till Eurovisionen. Han hjälper oss att bygga kyrkan, sa en av babusjkorna till BBC före tävlingen.

Babusjkornas modersmål är udmurtiska, språket som talas i delrepubliken Udmurtien. En bibelöversättning till udmurtiska är en del av Suomen Piipia-seuras projekt att översätta Bibeln till tolv språk besläktade med finskan.

Kontrakt med Gud prisnominerad

TEATER. Wasa Teater framför *Kontrakt med Gud* på Hangö Teaterträff torsdagen den 7 juni. Skådespelet handlar om en familj som är i upplösningstillstånd när dottern råkar ut för en olycka. Pappan ber till Gud och lovar att stanna hos familjen bara dottern blir frisk.

Kontrakt med Gud är också nominerad för Antonia-priset 2012 som delas ut under

Hangö teaterträff. Priset vill lyfta fram konstnärligt mod inom finlandssvensk teater.

TONÅRSTJEJEN SANDRA (Susanne Marins) testar amfetamin och blir påkörd av en bil. FOTO: FRANK A. UNGER

KYRKOHERDE STEFAN Djupsjöbacka och transhumanisten Kaj Sotala diskuterar kring frågeställningar som väckts hos publiken efter föreställningen.

En av frågorna handlar om hur transhumanismen kan ta sig i uttryck i det vardagliga livet. Skådespelaren som tar

upp ämnet har hört talas om ett kemiskt framställt kärlekspill som skulle ges åt par som inte älskar varandra längre.

– Biologiskt sett skulle det säkert vara bra med mer kärlek och trygghet men frågan är om valet i så fall skulle vara frivilligt och om de som tar preparaten är medvetna om konsekvenserna, säger Djupsjöbacka.

Kaj Sotala tror inte bara på framtida kärlekspill utan också på mediciner som kan radera svåra minnen ur folks medvetande och teknologi som håller människan vid liv mycket längre än i dag.

– Vi tror att den första människan som kommer att leva i 1000 år redan är född.

Kulturförsamling

Att ta in teater i kyrkan är en del av Johannes församlings sätt att profilera sig som kulturförsamling.

– Vi har aktiva församlingsmedlemmar och verkar på svenska i hjärtat av Helsingfors. Därför känner vi att vi vill och behöver idka en dialog mellan kultur och vetenskap. Det är i brottningen med trosfrågor som kulturen föds, säger Djupsjöbacka.

VÅGA FRÅGA

Omvandla oron till bön

Varför skulle Gud besvara mina böner som måste verka som bagateller i jämförelse med allt lidande i världen? Hur kan jag be om något smått när folk förlorar sina barn i sjukdomar eller dör i hunger?

ANN-SOFI STORBACKA är sjukhuspräst och svarar på läsarfrågor om tro och liv.

HAR MAN SIN BARNATRO kvar är svaret på din fråga mycket enkelt. Du kan och får lita på att Gud hör dina böner oberoende av om du ber om något stort eller smått. När livserfarenheten ökar brukar barnatron sättas på prov. Jag uppfattar att din fråga handlar om det som händer när den trygga tilliten till

Gud rubbas av det du ser i din näromgivning och i den stora världen. Din fråga är gemensam för oerhört många kristna, också för mig.

Det hjälper åtminstone mig att se att bönen har flera funktioner. Den mest uppenbara handlar om att önska eller att begära någonting av Gud. Den som ber uttrycker sitt behov till Gud och hoppas på ett svar av något slag.

BÖNEN ÄR I VIDARE bemärkelse kommunikation, ett sätt att fördjupa relationen till Gud. När du ser dina personliga böneämnen som bagateller i jämförelse med andras lidande kommer jag att tänka på hur vi kommunicerar med våra närmaste. Bryr du dig verkligen om någon är du också intresserad av att höra om hur hans eller hennes dag har varit, också om den inte har innehållit något mer dramatiskt än en missad buss eller en utspild kaffekopp. En bra relation bygger på förtroende och tillit. En sådan relation ger resurser att hantera både vardagslivets småsaker och stora sorger och motgångar. Att be är övning i att tro på att Gud också bryr sig om mig, liksom han bryr sig om alla andra levande varelser.

BÖNEN HAR OCKSÅ EN tredje funktion. Ditt levda liv hittills, dina livserfarenheter och ditt böne- och andaktsliv, har gjort att din empati och din medkänsla har vuxit. Du ser världen omkring dig och har berörts av andra människors stora sorger. Att be handlar om att inse och besinna att jag går in på ett heligt område och vänder mig till Herren över liv och död. Ur den här synvinkeln är bön en mycket seriös och respektfull handling. Genom bönen vidgar jag min uppfattning om världen, om medmänniskorna, om mig själv och om Gud. Bönen förändrar alltså den som ber, ökar medkänslan och därmed också sorgen över världens tillstånd.

EN AV MINA FAVORITBÖNER är den så kallade sinnesrobönen: "Gud, ge mig sinnesro att acceptera det jag inte kan förändra, mod att förändra det jag kan och förstånd att inse skillnaden." De stora tragedierna i världen kan varken du eller jag göra särskilt mycket åt. Men vi kan omvandla vår oro och vår medkänsla till bön. Vi kan också be om vishet att komma på vad vi konkret kan göra för att lindra någons nöd.

Fråga KP:s expertpanel

I KP:s frågespalt besvaras frågor om tro och andlighet av präster i den lutherska kyrkan. Frågor om relationer, hälsa, familj och fostran besvaras av sjukskötare och kyrkans familjerådgivare. Redaktionen behöver ditt namn och dina kontaktuppgifter, men du får gärna ställa din fråga anonymt i tidningen. Redaktionen väljer och editerar frågorna. Adressen är redaktionen@kyrkpressen.fi eller Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet "FRÅGA". Panelen besvarar frågor endast i tidningen.

PÅ TVÄREN ANDREAS ANDERSSON

Förgifta inte de ogifta

Sommaren är här med ett element lika säkert som memma på påsken: bröl-

lop. Många gifter sig, två blir ett, man får sin älskade och så vidare. Det är fint, ett vackert motstånd

mot individualismen som för med sig att man inte vill förbinda sig.

Samtidigt håller jag med Emma Audas i KP nr 20 om att vigselkulturen i vissa kristna kretsar inte är helt oproblematiske. Somliga hittar kärleken tidigt, bra för dem.

Problemet uppstår när det blir en norm. När äktenskapet, särskilt att gifta sig som ung, får hög status. Då unga ställer som sitt livs yttersta mål att gifta sig och vill nå det så fort som möjligt. Paradoxalt nog kan samma kretsar ha ett i det närmaste asexuellt dejtingklimat – det

är inte helt okej att känna sig attraherad av någon.

Har man varit tillsammans sedan femtonårsåldern är det kanske inte så underligt om man vill gifta sig när man är tjugo. Men i ett kompisgäng med flera sådana par är det inte konstigt om singeln känner sig ensam. Duger

jag inte, jag som är ogift?

Jag vet att jag duger. Men jag tror att det finns unga som tvivlar.

Hur man bemöter situationen är en attitydfråga. Jag hade knappast gått på pilgrimsvandring och bott i kloster om jag varit gift. Jag hade kanske inte flyttat till

en annan stad för att studera några månader eller tagit en sju månaders studiepaus för att prova på att jobba.

Jag vet inte hur mitt liv hade sett ut om jag hade varit gift. Men jag är helt säker på att mitt liv inte är sämre eller tråkigare för att jag inte är det.

RASERI. Plötsligt bränner han propparna, från noll till hundra på en sekund. Efteråt är han själv lika förvånad som familjen. Vad var det som hände? Raseriutbrott skrämmer både barn och vuxna men det finns hjälp att få – innan aggressionen går för långt.

När pappa får svarta ögon

TEXT: NINA ÖSTERHOLM

ILLUSTRATION: MALIN AHO

Tomas von Martens är en vanlig familjefar, gift med **Sophie** och pappa till barnen **Fanny** (snart 5) och **Theo** (2,5). Hela livet, både i relation till familj och partners, har han kämpat med sitt humör.

– Det har varit ett antal incidenter, tillfällen när jag haft svårt att kontrollera mina raseriutbrott. Oftast är det frågan om något som jag själv känner mig väldigt sårad och djupt kränkt över.

Både han själv, Sophie och barnen har blivit skrämde av hans ilska trots att det aldrig varit frågan om våldsamhet. Till slut tvingade Sophie honom att ta tag i saken.

– Även om jag på någon nivå vetat om att jag borde söka hjälp så tänkte jag ändå mest att terapin var ett sätt att hålla henne nöjd, att undvika mer bråk.

Tillsammans började paret i kyrkans familjerådgivning. Både enskilt och tillsammans har de dessutom gått hos en så kallad jussiarbetare som är specialiserad på manlig våldspraktik.

– Jag tyckte aldrig att min aggressionsproblematik eller våra relationsproblem var så allvarliga att vi behövde bearbeta dem. Men i terapin gick jag in för att försöka vara så ärlig och öppen som möjligt och det var en stor överraskning för mig att det fanns så mycket att diskutera.

Han talar om hur han blev mobbad i pojkskolan, visserligen tillfälligt men ändå. Också det emotionella klimatet i barndomsdomshemmet och föräldragenerationens syn på kroppslig åga av barn kan ha spelat in.

– Vi bagatelliserar lätt våra egna upplevelser. Men olika situationer, både en lugnare livsfas och en stressig situation, kan helt plötsligt aktivera ett reaktionsmönster som kan ha sin omedvetna orsak i upplevelser från barndomen eller ungdomen.

Stiga ur offerrollen

Det är bra att fundera över varför man i vissa situationer reagerar extra kraftigt och vad som kan ligga bakom ett raseriutbrott, men det är också viktigt att inse sitt ansvar som vuxen. Det är lätt att ta en offerroll, jag kan inte rå mitt humör, det är inte mitt fel. Men alla vuxna bär ansvar för sina egna handlingar, varken psykiskt eller fysiskt våld mot en annan människa kan någonsin bortförklaras.

– Mitt sätt att bortförklara utbrotten har varit att jag på något plan ändå an-

sett mig berättigad att bli jättearg för att jag blivit så djupt kränkt i mitt innersta. Det är en lika stor felrationalisering som att ta offerrollen eftersom den häftiga reaktionen inte står i någon som helst proportion till det som skett och därför inte kan berättigas.

De flesta vill ändå vara ansvarsfulla vuxna.

– Men aggressionsproblematik är inte en sak som går över så där bara, konstaterar Tomas von Martens.

Som stöd i den akuta situationen, när vreden just håller på att koka över, kan det vara bra att ha en verktygsback med konkreta handlingar att ta till för att undvika ett utbrott.

– Vi har fått rådet att planera färdiga strategier när allt känns bra, när läget är lugnt, för att sedan veta precis hur vi ska hantera svåra situationer, säger von Martens.

Ett sätt att lugna nerverna är att helt enkelt avlägsna sig. Gå ut och gå en stund tills du lugnat ner dig.

– Kom överens om ett signalsystem så vet din partner var du är om du plötsligt behöver gå ut.

Olika terapeuter har kanske olika tillvägagångssätt och lösningsmodeller, och så värst många konkreta råd har von Martens inte fått av sin terapeut.

– Men vi har talat mycket om hur jag ska lösa de konkreta situationerna. Jag tror att var och en själv måste hitta dels vad som triggar en, dels vad som lugnar ner en.

Skammen pressar över kanten

När han läser nyheterna om familjefäder som tagit livet av hela familjer ser han trasiga relationer där skammen pressat den desperata föräldern mot avgrunden.

– Man skäms ju så för sitt beteende, känner sig som en riktigt dålig människa.

Om alla runtomkring en också fördömer en, om hela släkten vet hur värdelös man är som förälder, då kan det bli tungt. Skammen växer, utbrotten avlöser varandra och till slut vill man bara få ett slut på alltihop.

Enligt von Martens bottnar skamproblematiken i att psykisk obalans är så stigmatiserat, till skillnad från fysisk sjukdom som inte väcker så starka känslor.

– Men precis alla människor har inre sår som påverkar oss, det är inget att skämmas för.

Att som kristen våga visa sig svag och söndrig är också ett slags evangelisation,

Vadå våldsam?

• **Det är alltid "bråkigt hemma"** men det är oftast min partners fel.

• **Jag känner mig som ett offer** för olika omständigheter men jag pratar inte om det med någon. Egentligen är jag kränkt och missförstådd.

• **Jag kan inte hantera mina känslor** och mitt beteende skrämmer också mig själv ibland.

• **Jag ser inga utvägar för att komma ur mitt beteende.** Jag behöver ha kontroll över situationen.

Känner du igen ett eller flera tecken kan det vara bra att söka hjälp.

Källa: Vårdguiden.se

att våga visa en ärlig bild av sig själv, en ärlig bild av kristendomen.

– Man tänker kanske att kristna ska vara goda exempel människor som genom sitt föredömliga liv får andra att dras till Gud. Paradoxen är väl den att vi är kristna eftersom vi är söndriga, vi behöver Gud och har ropat på honom i nöd.

Han tror att hans eget helande är ett sätt för Gud att visa sin kärlek, att Gud framför allt vill hela människans inre sår, både hos den enskilda individen och hos kollektivet.

– Jag har kämpat med tron hela livet men genom den här processen har jag upplevt Guds kärlek och närvaro på en mycket djupare nivå än tidigare. Nu känns tron konkret.

Han vill uppmana särskilt kristna människor att fördomsfritt ta emot den hjälp som erbjuds av psykologer och terapeuter, av vänner och grannar.

– Alla metoder måste inte vara ut-

"Jag tror att jag har burit för mycket ensam. Livet känns mer äkta nu."

Tomas von Martens

talat kristna, det ena utesluter inte det andra, ta emot den hjälp som erbjuds.

Han hänvisar till den kända berättelsen om mannen som sitter på hustaket och vägrar låta sig räddas av båtar eller helikoptrar eftersom han väntar på att Gud själv ska ingripa.

– Guds sätt att hjälpa går genom andra människor. Mannen på taket drucknade inte för att Gud inte skulle ha försökt hjälpa honom utan för att han vägrade ta emot hjälpen.

Äkta liv

Även om processen kanske aldrig tar slut så känner han redan stor tacksamhet för allt han och familjen gått igenom tillsammans med familjearbetare och jussiarbetare.

– När man börjar nysta kommer det förstås fram en massa annat också. Men på det hela taget har processen fört oss mycket närmare varandra.

Också de bekanta som han berättat för har stöttat familjen.

– Och också vår relation har blivit djupare, vi kan diskutera svåra saker. Jag tror att jag har burit för mycket ensam. Livet känns mer äkta nu.

Efter framstegen kommer förstås också bakslag.

– De första bakslagen var fruktansvärda. Just när jag tyckt att allt blivit så bra så rasar allting inom mig.

Det finns alltså ingen mirakelmedicin att ta till. Det går framåt i små steg och lite tillbaka.

– Men alla kan få hjälp. Ilska och aggression är ingenting nytt, redan Paulus skriver "grips ni av vrede så synda icke". Visst får människan bli arg, men man måste ta ansvar för att inte skada andra.

Som familjevåld räknas numera allt från olika slag av mentalt och psykiskt våld till mera fysiska former av våld i varierande grad.

– Det finns inget sådant som "lite familjevåld". Det som upplevs som hotfullt och skrämmande i en familj är redan för mycket.

HJÄLP

- www.jussityo.fi
- evl.fi/familjeradgivning
- www.miessakit.fi/pa_svenska
- www.manscentrum.se

• **Boktips:** Den mörka hemligheten (Dan Josefsson och Egil Linge). Vi är våra relationer (Tor Wennerberg).

MAN FÅR bli arg men man får inte skada andra, säger Tomas von Martens som tränat på att inte bränna propparna.

PSALMVÄVEN JUNI

1 S	2 M	3 D	4 N	5 I	6 U	7 P	8 L	9 R		10 E	11 F		12 O	13 B	14 T	15 J	16 A	17 S
18 F	19 K	20 U	21 A		22 C	23 H	24 R	25 N		26 S	27 B	28 O		29 F	30 G	31 M		
32 T	33 L	34 N	35 D	36 P	37 K		38 C	39 J	40 E	41 I	42 G	43 F	44 P		45 B	46 U	47 L	48 K
49 C	50 M	51 R	52 P		53 E	54 O	55 G	56 U		57 T	58 F	59 A		60 D	61 J	62 U	63 L	
64 F	65 H	66 I	67 C	68 M	69 K	70 U			71 L	72 E	73 H	74 P		75 I	76 N			
77 S	78 J	79 O	80 P	81 B			82 R	83 U	84 A	85 G	86 C	87 J	88 L	89 N				
90 S	91 O	92 R	93 M	94 I	95 L	96 P	97 H	98 E	99 B		100 K	101 J	102 G		103 L	104 O	105 N	106 R
107 T	108 M	109 C	110 K		111 B	112 F	113 M	114 O	115 I	116 H		117 J	118 U	119 E	120 N	121 P	122 B	

Konstruerat av ANN HUSMAN

- A Med skrovlig röst   59   16   84   21
- B Är parian   27   99   111   81   45   122   13
- C Utdelning   109   49   86   38   22   67
- D Välhängd   35   60   3
- E Som viss topp   10   72   53   40   119   98
- F Är judisk mat   112   29   64   58   18   43   11
- G Centralafrikanskt land   55   30   42   85   102
- H "Du är vår Venus (....)
stig i land på Paphos' ö"   65   97   23   73   116
- I Kan håret, tyvärr   94   41   75   5   66   115
- J "Å jag ska ta fiolodolodolodolen med mej, älven själv ska hålla basen med sitt brus.
Små kullorna dra kjolodolodolodolen kring sej. Den vill släcka alla ljus i dansens hus"
39   78   61   15   101   87   117
- K Blir Malbec   48   19   37   100   69   110
- L Tåga i rad   103   47   71   33   95   8   63   88
- M Få men inte några   2   93   31   113   50   68   108
- N Är väl ekorren   25   105   89   34   76   4   120
- O Tungsinthet   12   91   54   104   28   79   114
- P Uggla bland människor   52   74   36   7   121   96   80   44
- R Finne   82   51   92   106   9   24
- S Vill man ej ha tjänst av   77   1   90   26   17
- T Har sin klyvning   14   32   57   107
- U Kan svärd vara   118   46   62   83   20   70   6   56

PSALMVÄVEN

Fyll i de ord som sökes på raderna A-U. Motsvarande siffra i kombination med radens bokstav finns i rutnfältet upptill. Flytta över bokstäverna så att den första bokstaven på rad A motsvarar A59, den andra A16 o.s.v. Den färdiga texten i rutnfältet bildar en psalmvers. De första bokstäverna i raderna A-U bildar psalmens namn.

Oftast håller sig Psalmväven till den nya psalmboken, men för att det ska vara klurigt kan det ibland hända att vi använder oss av en äldre version av någon psalm.

Rätt svar på förra psalmväven är psalm 112, vers 3, som börjar med orden Himniska tröstare. Vinnare i förra Psalmväven är: **Lasse Wärnman**, Jakobstad, **Sylvi Wiik**, Yttermark och **Berit Söderlund**, Mariehamn. Grattis! Prisböckerna kommer på posten.

VINN
BÖCKER!

SKICKA IN!

Skicka in din lösning till Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors senast 3.7.2012.

Märk kuvertet "Juni-psalmväv". Bland de rätt svaren lottar vi ut tre bokpris. Lycka till!

Psalm nr och vers i Psalmboken:

som börjar med orden

Namn & adress:

UR EVANGELIET

”Vad hjälper det en människa om hon vinner hela världen men måste betala med sitt liv?”

Läs mera i Matt. 16:24-27

OM HELGEN

Två sorters rikedom

Söndagens tema uppmanar till en diskussion om rikedom – vilken rikedom vi borde sträva efter och vad vi ska göra med vår rikedom.
Helgens texter talar om kärleken till pengar som roten till allt ont och lyfter fram att de andliga skatterna är mera varaktiga.

RUNT KNUTEN

”Ettmeddasskoj!”

En eftermiddag för hela familjen vid Toivonens djurpark i Kellvika kl.14. söndag kl.14. Se Kronoby församlings annonsering.

KU:s Sommarläger i Pieksämäki

24-29.7

Hemlängtan

Obs!

Sista anmälningsdag
15.6 tfn 06-722 0527

www.kyrkansungdom.nu

INSIDAN

Ansvarig redaktör:

Erika Rönngård,
(09) 612 615 50,
annons@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen!

Tom Kytöpuron 041 447 5725, tom.kytopuro@kyrkpressen.fi
Björn Sten 0400 012 390, bjorn.sten@kyrkpressen.fi
Leif Westerling 050 329 4444, leif.westerling@kyrkpressen.fi
Jonny Åstrand 050 092 4528, cjcenter@malax.fi

BETRAKTELSEN MIA ANDERSSÉN-LÖF

Rik är den som är nöjd

JAG SITTER I BILEN på väg hem från jobbet. På radion spelas Veronica Maggios låt *Nöjd?* som på många sätt tecknar vår tidsanda. Om det ska föreställa en karikatyr eller ett porträtt vet jag inte. Aldrig nöjd, jag blir aldrig nöjd. Jag står mig på allt. Bara genomsnittsskräp. Jag förtjänar bättre än så. Jag tänker på granngårdens farfar, som brukade säga: Rik är den som är nöjd. Intill hans lilla röda hus blommade äppelträden den här tiden på året. Jag minns honom i trädgården med sin kapp och sin keps.

Också Paulus skriver i helgens brevtext: ”Tomhanta kom vi till världen och tomhanta ska vi gå ur den. Har vi mat och kläder ska vi vara nöjda.”

Nöjd? Tanken är nästan omöjlig. Är det för att kampen för framgång är så het som det känns omöjligt att vara nöjd? Är det på grund av all reklam som ramlar in brevkastet, som berättar om allt jag inte har och är? Är det för att vi ständigt känner oss tvungna att hävda och förverkliga oss själva, hålla rustningen blank och svärdet slipat?

HELGEN HANDLAR OM vad vi satsar på – på det synliga eller det osynliga, på det som ser bra ut på meritförteckningen eller det som bara Gud ser.

Det rör ju inte bara mig och mitt liv om jag är nöjd eller missnöjd. Det får följder i världen om jag är trygg för att jag är Guds barn eller om jag är trygg för att jag kan så mycket, är så framgångsrik och äger så mycket. Det inverkar på hur jag ser på och behandlar människorna omkring mig. Om jag kan nöja mig med det enkla är det också lättare att avstå från något för någon annans skull.

I helgens evangelium säger Jesus: ”Om någon vill gå i mina spår måste han förneka sig själv och ta sitt kors och följa mig.” Jesus avstod från allt, från titel och position, från inflytande och trygghet, ja, från sitt eget liv, för att friköpa oss genom sin död. Han nöjde sig med att veta att vi genom honom skulle bli fria och tas emot i Guds famn.

Att vara nöjd handlar alltså inte bara om vad och hur man konsumerar. Det handlar inte heller bara om självbild och livssyn. Det handlar om att öppna sig för tanken att det jag har, har jag fått av Gud – och av det jag har fått, kan jag ge.

Jag längtar efter en värld där man inte behöver sköld och rustning – ett blänkande yttre och ett tryggt försvar. Jag längtar, liksom Karin Boye, efter en värld som man kan möta vapenlös.

Mia Andersén-Löf är församlingspastor i Borgå svenska domkyrkoförsamling.

#bönetwitter

”Jesus, hjälp mig att se mig själv, mitt liv och mina medmänniskor ur ditt perspektiv.”

Följ Kyrkpressens böne-twitter på sökordet #bönetwitter

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
Ordspr. 30:7-9

ANDRA LÄSNINGEN
1 Tim. 6:6-12

EVANGELIUM
Matt. 16:24-27

Andra söndagen efter pingst. Temat är ”Förgängliga och oförgängliga skatter”.

PSALMFÖRSLAG

468:1-2, 365, 199:1-2, 406, 227 (N), 468:3.

Psalmerna är valda av Tor Lindgård.

VECKANS PERSON

REA ANNER är pensionerad informationssekreterare från Helsingfors. Hon bor på Skatudden och har största delen av livet arbetat inom församlingen och försökt ”sälja” vår kyrka och dess budskap med en reklamgrafikerutbildning i bagaget.

Gillar bibelberättelser, inte bara det som står att läsa utan också allt det som kan ha hänt runt omkring. Försöker på sommaren hålla ordning på ogräset, rabarberskogen och aronian vid kolonistugan.

KALENDERN 8-14.6

DOMPROSTERIET

❖ BORGÅ

Sö 10.6 kl. 10: Högmässa i S:t Olofs kapell, Pellinge, Smeds, Helenelund.

Kl. 12: högmässa i domkyrkan, Wilén, Puska, Tollander.

Kl. 14: Friluftsgudstjänst på Postbacken Christer Åberg, Kerstin Busk-Åberg

Ti 12.6 kl. 12: Orgelkvart i domkyrkan, Eric-Olof Söderström

To 14.6 kl. 12: Orgelkvart i domkyrkan, Merja Halmetoja-Sivonen
kl. 20: Musik i Borgå domkyrka Jaana Jokimies & Irina Lampén, orgel fyrhändig

❖ LAPPRÄSK

Sö 10 kl 10: Mässa i kyrkan, CÅ, KBÅ

Kyrkan öppen varje sommaronsdag: kl 10-15 för enskild bön och andakt

❖ LILJENDAL

Skriftskola: Må 11.6-To 14.6 kl 9-15 på Mariagården.

Högmässa: Sö 10.6 kl 10 i kyrkan. Anpassad för hörselskadade. H Djupsjöbacka, A Jokinen.

❖ LOVISA

Sö 10.6 kl 12: Gudsstjänst i kyrkan, Blom, Kantola

Ti 12.6 kl 13: Sommarcafé i församlingshemmet

❖ PERNÅ

Högmässa: sö 10.6 kl. 10.00 i kyrkan, Robert Lemberg, Paula Jokinen.

Mässa: sö 10.6 kl. 13.00 i Sarvsalö kapell, Robert Lemberg, Paula Jokinen.

Hemgårdens kyrkogångsdag: on 13.6 kl. 13.00 i kyrkan, Robert Lemberg, Erika Forsblom, Paula Jokinen.

Gitarrens konsert: on 13.6 kl. 18.00 i kyrkan med Jonne Grans.

❖ SIBBO

SIBBO KYRKA: Sö kl 12 mässa Helene Liljeström, Anders Ekberg. Efter mässan samling för dem som blev konfirmerade för 50 år sedan (södra Sibbo) i Kyrkoby församl.hem. (Ev. frågor, Eivor Skogberg tfn 040-5867148, eller Ulla-Britt Granfelt-Lindqvist tfn 040-7070675).

HELSINGFORS PROSTERI

❖ JOHANNES

www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes

Sö 10.6:

kl. 12 Högmässa: Johanneskyrkan. Sundblom-Lindberg, Lindström, Enlund, Löfman.

Ti 12.6:

kl. 10: Avfärd från Kiasma till Elimä för dem som anmält sig till utfärden tidigare.

kl. 12 Lunchmusik: Gamla kyrkan. **On 13.6:**

❖ kl. 14. Andakt och sommarcafé:

S:t Jacob. Sundblom-Lindberg, Henricson.

UTFÄRD TILL SVARTÅ SLOTT OCH SJUNDEÅ KYRKA 14.8:

Start från Kiasma kl. 10. Pris 25 €. Anmälningar senast 6.8 till Päivikki Ahonen tfn 050 3800 807; paivikki.ahonen@evl.fi eller pastorskansliet 09 2340 7700.

❖ MATTEUS

Matteus hemsida: www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Sommartid: 1.6 - 31.8:

Pastorskansliet, tfn (09)2340 7300, är öppet må, ti, to, fr kl. 9-14, on kl. 12-14

Diakonimottagning är ti och to kl. 12-13

MATTEUSKYRKAN: Åbohusv. 3 **Sö 10.6 kl. 12:** högm, Hallvar, Anders Forsman. Kyrkkaffe.

To 14.6 kl. 13-13.30: lunchmusik, Taru Hämäläinen.

To 14.6 kl. 13.30-15: kaffesamtal, Forsman, Forsén (2 vån). Frivillig avgift för kaffe och bröd.

MARIELUNDSKAPELLET I NORDSJO KYRKA Hamnholmsvägen 7

Sö 10.6 kl. 10: högm, Hallvar, Anders Forsman. Kyrkkaffe.

UTFÄRDER

DAGSUTFÄRD TILL HEUREKA VETENSKAPSCENTER 18.6 kl. 13 - ca 17:

Start kl. 11.45 utanför Revalsplanens metrostation (Östra centrum). I resan ingår svenskspråkig guidning, rundvandring samt kaffe. Pris: 10 €. Info: Carita Riita-korpi, tfn 050-380 3986.

Anm. till kansliet tfn (09)2340 7300 senast må 4.6.

KVÄLLSUTFÄRD TILL HERTONÄS GÅRD 11.7 kl. 17 - ca 19.30:

Besök på museet och Knusbacka med svenskspråkig guide samt kaffe ingår. Start kl. 16.20 utanför Revalsplanens metrostation (Östra centrum) eller kom dit på egen hand. Pris: 5 €. info: Johan Hallvar, tfn 050-380 3954. Anm. till kansliet tfn (09) 2340 7300 senast fr 29.6

HELDAGSUTFÄRD TILL KENKÄVERO I ST MICHEL 2.8:

Avfärd med buss från Matteuskyrkan kl. 8.00, tillbaka ca. kl. 20. Båtkryssning i Saimen, rundvandring på Kenkävero f.d. prästgård och hantverksbod med finskspråkig guidning samt lunch och kaffe. Pris: 45 €.

Info: Helena Rönberg, tfn 050-380 3957. Anm. till kansliet tfn (09) 2340 7300 senast 18.7

LÄGER SOMMARLÄGER FÖR BARN (7-12 år)

7-10.8: på Nilsas lägergård, Sibbo. Friluftsliv, äventyr, sång, andakt mm. Pris 60 euro, inkl. resor.

Mera info: Catarina Bärlund-Palm, 050-380 3936. Anm. till kansliet tel. (09)2340 7300 senast 15.6. Meddela också ev. allergier eller diet.

FAMILJELÄGER 17-19.8 PÅ LEKHOLMEN:

Pris: 35 euro/vuxna, 25 euro/barn (5-17 år). Vuxenprogram: Helena Salenius: Jag, förälder! Eget program för barn och ungdomar. An-

mäl till kansliet matteus.fors@evl.fi eller (09)2340 7300 senast 6.8.

❖ PETRUS

www.petrusforsamling.net to 7.6:

- **kl 13:** Sommarmusik och kaffe: i Viks kyrka, Agronomvägen 5.

”Ty av den kärlek...” De svenska musikerna Lena Tivelind, alt och Albena Zaharieva, piano,

bjuder på musik av bla. Händel, Öjebro, Sibelius, Stenhammar och Schubert. Fri entré.

sö 10.6

- **kl. 10 Högmässa (N):** i Äggelby gamla kyrka. Sandell, Söderström.

- **kl. 12 Högmässa (N):** i Munksnäs kyrka. Bonde, Söderström.

on 13.6:

- **kl. 17.30 Sommarcafé:** i Malms kyrka, Markusrummet.

- **kl. 19 Aftonmusik:** i Malms kyrka. Musikafon i samband med Sommarcafé, tvåspråkigt evenemang i samarbete med Malmin seurakunta. Bill Ravall, tenor.

Peter Hilli, orgel.

to 14.6:

- **kl. 17.30 SommarPuls:** Månsavägen 21. Gud tar inte semester! Under sommaren träffas vi till SommarPuls på Seuris varannan vecka. Välkommen med på en härlig träff ute på gräsmattan. Grilla, umgås och njut.

❖ HELSINGFORS PROSTERI

Lekholmen fyller 75 år

Söndag 10.6. kl 11: festhögmässa (Skapelsens biskopad firas) med predikan av biskop Björn Vikström. Liturg är kyrkoherde Stefan Forsén. Inledningstal av biskop em. Lennart Koskinen. Kantor Anna Maria Böckerman. Jubileumskyrkkaffe. Boken ”All tid på Lekholmen” kan erhållas av förlaget Fontana Medias representant. Fotoutställning sammanställd av Magnus Lindholm. M/s Norsö från Degerö 9.00, 10.00 (Lekholmen 9.30, 10.30). Retur 13.00, 18.30, 19.30 (Degerö 13.30, 19.00, 20.00). Biljetter tur retur över 17 år 3,50, 10-17 år 2,00, barn gratis). Onsdag 13.6 kl.20 veckomässa med Matteus församling.

I regel firas varje onsdag veckomässa: kl.20 och varje söndag högmässa kl.11. Midsommarhelgen 22-24.6. är holmen stängd. Verksamheten pågår normalt fram till 12.8. Mer info: www.lekholmen.fi

Kampens kapells öppethållningstider: Kampens kapell är öppet för möten mellan människor och stillhet från och med den 1 juni vardagar klockan 7-20 och under veckoslut klockan 10-18.

Församlingarnas samtalstjänst dejourerar: på tfn 01019-0072 (från utlandet +358 1019 0072) varje kväll kl.20-24. En webbase-rad hjälptjänst finns på adressen http://evl.fi/natjour

Användaren behöver inte uppge namn, e-postadress eller andra uppgifter som kan leda till identifiering utan väljer själv en signatur och ett lösenord. Ring eller skriv när Du behöver stöd!

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris 8.54)

Fre 8.6 Catharina Englund, Jakobstad
Lö 9.6 8.53 Familjeandakt. Lars Collmar läser ur sin bok Helga Hund i himlen. Må 11.6 Barbro Näse, Karis
Ti 12.6 Anders Lindström, Ekenäs
Ons 13.6 Björn Elfving, Vasa
To 14.6 Fredrik Portin, Åbo.

VEGA

Aftonandakt kl. 19.15

Fre 8.6 Åsa Westerlund, Ekenäs
Lö 9.6 17.58 Ett ord inför helgen, Eckerö kyrka. Sö 10.6 Ben Thilman, Esbo
Må 11.6 Karin Saarukka, Nedervetil
Ti 12.6 Kenneth Grönroos, Esbo
Ons 13.6 Kristina Fernström, Helsingfors
To 14.6 Catarina Olin, Sundom

VEGA

Gudstjänst kl. 13.03

Sö 10.6 Gudstjänst med Eckerö församling. Predikant och liturg: Märten Andersson. VEGA

Gud 50 sö 10.6 kl.15.05

Arkivgudstjänst från Malax kyrka 1988. Predikant och liturg Leif Snellman. Kantor organist Mary Frantz. Repris ons 13.6 kl. 15.55

YLE FEM

Specialskriftskola: ordnas den 12-17.6.2012 på Lärkkulla stiftsgård i Karis. Konfirmanden bör vara född år 1997 eller tidigare. Ansvariga ledare är omsorgspastor Nalle Öhman och diakonissan för handikapparbetet Kristina Jansson-Saarela. Ytterligare uppgifter ger, K Jansson-Saarela, tfn 09-23402540
Mer info: www.helsingforsforsamlingar.fi

DEUTSCHE GEMEINDE
So 10.6. 11 Uhr: Gottesdienst (M. Röker)

INTERNATIONAL EVANGELICAL CHURCH
Sunday Service in English
10.00: Mellunmäki Parish Center, address: Korvatunturintie 2, Helsinki
14.00: Christ Church, address: Apollonkatu 5, Helsinki
16.30: Espoo Cathedral Parish, address: Kirkkoranta 2, Espoo
Sunday School arranged. Join us for church coffee after the service!

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO
Högmässor sö 10.6:
Esbo domkyrka kl. 12.15. Rönneberg, Wikman. Kyrkkaffe i Sockenstugan. Mataskärs kapell, Mataskärv. 3, kl. 18 lägergudstj. von Martens, Valtonen.
Musik i sommarkvällen: Esbo domkyrka sö. 10.6 kl. 20. Anne Kirstine Mathiesen, Danmark, orgel. Fritt intr. o. progr.
Orgelpunkt: Lunchmusik på orgel i Esbo domkyrka varje on. 13.6-15.8. kl. 12-12.20, Wikman.
Festmässa inför Kulturen vid ån: Esbo domkyrka on 13.6 kl. 20. Predikan av biskop Tapio Luoma. Efter mässan servering i Omnia, Café Helmi, Kyrkog. 16 B, ingång från parkeringsplatsen.
Kulturen vid ån: Lagstads skola, Lagstads bollplan och Lagstad hembygdsgård samt Esbo domkyrka to 14.6 kl. 14-20. Presentation av domkyrkan kl. 14.15, presentation av den nya orgeln och allsång kl. 14.30, Rundvandring på kyrkogården kl. 14.45, start vid kyrkdörren. Mer info om KVÅ-programmet i sin helhet: www.esbosvenskaforsamling.fi

Orgelnatt och aria: Esbo domkyrka, Kyrkparken 5, varje to kl. 22.7.6.-30.8. Biljetter och mer info: www.urkuyofestival.fi
Esbo domkyrka - vägkyrka: Esbo domkyrka är vägkyrka 4.6-10.8. Kyrkan är öppen för besökare må-fre kl. 11-17 med undantag av de tider som reserverats för förrättningar och övningar, guider finns på plats.

GRANKULLA
Sö 10.6 kl 12: Högmässa, Ulrik Sandell, Heli Peitsalo.
Ti 12.6 kl 13.30-15: Sommarcafé på kyrkans innergård.
Kl 18: Sommertoner i Grankulla kyrka, Duo Peili: Hedi Viisma, kantele, Seeli Toivio, violoncell. Fritt inträde. Programblad 5 € till förmån för Kyrkans Utlandshjälp.

KYRKSLÄTT
Högmässa: sö 10.6 kl. 12 i Kyrkslätt kyrka. Lovén, Joki.
Kyrkslätt kyrka - vägkyrka: Kyrkan är öppen för besökare må-fre kl. 10-18 under perioden 11.6-17.8, med undantag av fre 22.6 samt tider som reserverats för förrättningar och kantorenas övningar.
Högmässa i Obnäs Havskapell: sö 22.7 kl. 14, Wasström, Joki.
Gudstjänstbesökarna bör vara finska medborgare och anmäla sig senast onsdagen den 18.7. till pastorskansliet per tel. (09) 29556 250 eller epost kyrkslatts.svenska.forsamling@evl.fi Uppge ert namn och födelsetid. Försnede anmälningar kan inte behandlas av försvarsmakten. Transport kan ordnas vid behov. Till gudstjänsten medtages fotoförsett ID-kort, som uppvisas vid porten till området.
Pensionärsläger på Råfsö: 20-23.8. Anmälningar senast den 14.6 samt info: Birgitta Lindell tfn 050-376 1489 eller birgitta.lindell@evl.fi.

TAMMERFORS
Sö 3.6.: Gudstjänst kl 10.30 Gamla kyrkan, K Rantala, H-M Kohtamäki-Pentikäinen

VANDA
Högmässa: i Helsing kyrka St Lars 10.6 kl. 10, Kaj Andersson, Nina Fogelberg.
Sommarsamling: onsdag 13.6 kl. 14 på Folkhälsanhuset, Vallmo-

vägen 28. Allsång. ViAnda kören med kantor Nina Fogelberg och diakon Carita Dahlberg medverkar.
Pastorsexpeditionen i Vanda svenska församling: är stängd fredagar under sommarmånaderna.
Dejourerande präst: anträffbar på pastorexpeditionen tisdagar-torsdagar under sommar-månaderna.

RASEBORGS PROSTERI

BROMARV
Sö 10.6. kl.10: gudstjänst, Salmi-nen, Lindroos
Sö 10.6. kl.18: familjen Gräsbecks sommarkonsert

EKENÄS
Konsert i kyrkan: lö 9.6 kl.18. Manskören Manifestum (inträde)
Högmässa och konfirmation, juniläger I: sö 10.6 klo 10, A.Lindström, N.Burgmann
Pastorsexpedition: ti 12.6, öppen kl 09-11
Sommarcafé framför församlingshemmet: ons 13.6 klo 14.00 www.ekenasforsamling.fi

HANGÖ
Sö 10.6 Högmässa: i kyrkan kl. 12, H. Helander, T. Wuorinen.
On 13.6 Vårens sista kompisträff: kl. 13-14.30 i Villa Teresa, Boulevarden 17.
To 14.6 Sommarlovsklubbens avslutning: i kyrkan kl. 18. Deltagarna framför sin musikaliska version av "Den barmhärtige samariern" under ledning av Roland Näse. Alla välkomna med!
Sö 17.6 Högmässa med konfirmation: i kyrkan kl. 12.

INGÅ
To 7.6 kl 17.00: Utfärd till Stora Fagerös strand. Taxibåt Diana II avgår från småbåtshamnen kl 17.00, retur ca kl 20.00. Vuxna 5 €, barn 2 €. Torsten Sandell, Solveig-Björklund-Sjöholm m fl.
Sö 10.6, 2 s. e. pingst, kl 10.00: högmässa i Degerby kyrka. Tom Hellsten, Marianne Gustafsson Burgmann.
Sö 10.6 kl 18.00: musikandakt i Fagervik kyrka. Christel Hellsten, sång. Tom Hellsten, andakt, Marianne Gustafsson Burgmann, orgel.

Ti 12.6 kl 14.00-15.30: eftermiddagskaffe i Prästgården med litet program kl 14.30. Mira Neuvonen.
Verksamhet på finska: La 9.6 klo 19.00: esirukous ja ylistys Degerbyn kirkossa. Gunnar Weckström.

KARIS
Andakt: To 7.6 kl. 14 i Servicehuset, Klädesfabriksgränd 6. Raunio; Bonacci.
Gudstjänst: Sö 10.6 kl. 12 i S:ta Katarina kyrka. Raunio; Bonacci. Kyrkkaffe.

POJO
Sö 10.06: kl 10 Högmässa i kyrkan.

SJUNDEÅ
Mässa: sö 10.6 kl. 12 i kyrkan, Ismo Turunen, Hanna Noro.
SommarFolk: ti 12.6 kl. 19 i kyrkan. Vålgörenhetskonsert till förmån för GA med folkmusik. Medverkande Double J Twins från Vasa, Birgitta Beijar-Österberg och Kati Kvarnström.

SNAPPERTUNA
Sö 10.6 kl 10: Gudstjänst med Markus Weckström och Pia Nygård
Barnläger på Ramsdal: - årskurs 1-3 30-31.7 och årskurs 4-6 1-3.8. Anmälan till kansliet må-to 9-13, sista anmälningdag 30.6.

TENALA
2 sönd e. pingst, 10.6 kl. 13: Högmässa, Salminen/Lindroos.

ESBO STIFT

LOJO
Sö 10.6. kl. 13.00: 2. s efter Pingst. Friluftsgudstjänst i Saarenpää.

REGION 2

ÅBOLANDS PROSTERI

KIMITOÖN
Kimito kapellförsamling - Kemiön kappeliseurakunta:
Gudstjänst: sö 10.6 kl 10. Donner, Södergård.
Västansjöns kapellförsamling:
Högmässa: sö 10.6 kl 10 i gamla kyrkan. Wikstedt, Sundstén, Lundell. Kyrkkaffe
Dragsfjärdin kappeliseurakunta:
Tvåspråkig gudstjänst: sö 10.6 kl 15 i Djfjårs kyrka. Mura, Södergård. Kyrkkaffe
Hitis kapellförsamling:
Högmässa: sö 10.6 kl 11. Kuokkanen, Wallgren
Hela församlingens allsångkväll på Labbnäs fr 8.6.2012 kl 18.00. Vid behov av skjuts ring 050-5417420

LEKHOLMEN FYLLER 75 ÅR

Söndag 10.6. kl 11 festhögmässa (Skapelsens söndag firas) med predikan av biskop Björn Vikström. Liturg är kyrkoherde Stefan Forsén. Inledningstal av biskop em. Lennart Koskinen. Kantor Anna Maria Böckerman. Jubileumskyrkkaffe.

Boken "All tid på Lekholmen" kan erhållas av förlaget Fontana Medias representant. Fotoutställning sammanställd av Magnus Lindholm.

M/s Norsö från Degerö 9.00, 10.00 (Lekholmen 9.30, 10.30). Retur 13.00, 18.30, 19.30 (Degerö 13.30, 19.00, 20.00). Biljetter tur retur över 17 år 3,50, 10-17 år 2,00, barn gratis).

Gemensamt svenskt församlingsarbete

NOSTALGI

Ljuva återseenden

Har du undrat vad som blev av vännerna på konfirmationsfotot? Nu har du chans att få svar på frågorna! Tiden för konfirmandjubileum närmar sig, så om det är jämna år sedan du gick i skriftskolan är det hög tid att granska församlingsannonserna i din dåvarande hemförsamling för mer info om jubileerna.

VÄSTABOLANDS FÖRSAMLING

Pargas församlingsdistrikt
Sö 10.6. kl 10: Högmässa i kyrkan, Sepponen, Ollila.
On 13.6. kl 18: Veckomässa i kyrkan, Sepponen, Ollila.
Nagu kapellförsamling
Sö 10.6. kl 11: Finskspråkig högmässa i kyrkan, Granström, Taulio. - kl 14 Gudstjänst i Nötö kyrka, Granström, Taulio.
Korpo kapellförsamling
Sö 10.6. kl 15: Gudstjänst i Norrskata kyrka, Killström, Granlund.
Houtskär kapellförsamling
Sö 10.6. kl 11: Gudstjänst i kyrkan, Heikkilä, Ralf Karlsson.

ÅBO
tors 7.6 kl.19: Mässa i Skarpskyttekapellet. Mullo
sö 10.6 kl.12: Högmässa i Skarpskyttekapellet. Björkgren, Danielsson.
ons 13.6 kl.13-15: Sommarcafé med kaffe och glass i Aurelia (1 vän.)
Skärgårdsutflykt till Själö torsdagen den 9.8.

Start kl.8:15 från Ortodoxa kyrkan Tillbaka i Åbo ca kl.18
Glasblåsuppväsning, besök i musei kyrkan, lunch på Hotel Strandbo
Pris 60€. I priset bl.a ingår buss, guidning, lunch. Mer info senare.
Minimiantal: 20pers.
Anmälningar till församlingssekreteraren senast fre 6.7 tel. 0403417458
Utfärd till Fiskars bruk och Karis torsdagen den 12.7.

Start kl.10:00 utanför kyrkan i Åbo Vi åter lunch på Stiftsgården Lärkkulla i Karis, besöker Karis kyrka och bekantar oss med Fiskars bruks historiska miljö med hantverk, museum och affärer. På hemvägen stannar vi eventuellt ännu vid Murlan Lasi.
I priset 30€ ingår buss, lunch, kaffe och guidning.
Anmälningar till församlingssekreteraren senast fre 6.7 tel. 040-3417458

ÅLANDS PROSTERI

HAMMARLAND
10.6 Skapelsens söndag
Gudstjänst: i Minneslunden kl 12. Ingemar Johansson, Carl Micael Dan.

JOMALA
Sön 3.6 kl 11: Treenighetssöndagen "Den dolde Guden", högmässa med Bertil Erickson och Mats Backman. Kollekt: Stiftsgården Lärkkulla för utvecklingen av utbildningen för anställda.
Kansliet öppet: mån, tis, tors 9-12, onsdag och fredag stängt under perioden 1.6-15.8
Kyrkan öppen: tis-fre 9.30-15.30 och sön 13-15.30 under perioden 5.6-15.8
Se vår nya hemsida: www.jomala.evl.ax

SUND-VÄRDÖ
Sö 10.6 kl.11.00: Högmässa i Vårdö kyrka J. Fagerholm-Urch, K. Gwardak.

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS
Fre 8/6 kl. 9-14: Skriftskola på Strandhyddan.
Sö 10/6 11.00: Konfirmationsmässa i Kyrkan, Guy Kronqvist, Jan-Ola och Deseré Granholm, Kyrkokören. Konfirmanderna samlas kl. 10.30 i Församlingshemmet.
Må 11/6: Utfärd till Frank Mangs Center för Karasamlingen, Fredagscaféet för kvinnor och andra intresserade. Start från Församlingshemmet 18.00. Anmälan till Ebba, tel. 044-4101825

senast 7/6.
On 13/6 13.00: Torsdagsträffen på Strandhyddan. (Obs. veckodagen!)
On 13/6 19.00: Allsångscfé på Strandhyddan till förmån för en skola i Kongo. Ebba Carling, Deseré Granholm, Guy Kronqvist m.fl.
Sö 17/6 11.00: Träff för 50-årskonfirmanderna. Alla som konfirmerades i Korsnäs kyrka år 1962 är välkomna med!

LAPPFJÄRD-KRISTINESTAD
www.lappfjard-kristinestadsforsamling.fi
Kristinestad
Högmässa: sö 10.6 kl 12, Nisula, Martikainen
Lappfjärd
Gudstjänst: sö 10.6 kl 10, Eklöf, Martikainen
Sideby
Gudstjänst: sö 10.6 kl 18, Eklöf, Martikainen

NÄRPES
www.narpesforsamling.fi
Kyrkan: 2 sö e pingst 10.6 kl 18 Obs tiden! Gudstjänst.
Normäs bönehus: lö 9.6 kl 11-15 Soppdag, kl 12 Sångandakt.
Fridskär: lö 9.6 kl 19 Lördagssamling.
Böle bystuga: sö 10.6 kl 14 Bibelförklaring, kollekt bystugan.

PÖRTOM
Söndag kl 10: Gudstjänst, Björkstrand, Wikstedt. Solosång. Textläsare: Nancy Nylund.
Tisdag kl 19: Konfirmandföräldrträff på Fridskär. Serv.
Onsdag kl 16: Sångandakt i Prästhagen och kl 17 i Pörthehemmet, Lidman.

ÖVERMARK
Sö 10.6 kl. 12: Gudstjänst, Björkstrand, Wikstedt.
Församlingsresa: 2-4.8.2012 till Umeå-Skellefteå-Haparanda. Anmälan senast inom juni månad till resebyrå Linda Tours, tel 2243350.

KORSHOLMS PROSTERI

BERGÖ
Sö kl 14: Högmässa med konfirmation, Englund, Björklund, Kahlos, kyrkokören

KORSHOLM
Gudstjänst: sö kl 10 i kyrkan och kl 12 i Smedsby förs.gård, Göran Särs, Susanne Westerlund.

KVEVLAX
Kyrkokören och manskören övar: idag to kl 19 i fh.
Högmässa med konfirmation: sö kl 10, Östman,Vidjeskog, kyrkokören dir. Yngve Svarvar.

MALAX
www.malaxforsamling.fi
Konfirmationsmässa: sö 10.6 kl 10 i kyrkan. Kyrktaxi. Tornberg, Norrback, Brunell.
Loppisjippo: to 14.6 kl 16-20 på Lillegård och i Sockenstugan. Väfflor och REA på Lillegård. Kaffe och plantoppis vid Sockenstugan. Plantor mottages under torsdagen (14.6), Tack!
Sommarcafé: on 20.6 i KH. Allsång, solosång Camilla Brunell, servering. Kollekt. Välkomna!
Det finns ännu lediga platser till minior- och juniörslägen. Anmäl till kansliet 3651048.

PETALAX
Konfirmationsmässa: sö 10.6 kl 10 OBS TIDEN! Björklund, Englund, Kahlos, kyrkokören, taxi
Khde Mats Björklund semester 11.6-10.7, vikare Cay-Håkan Englund

REPLÖT
Gudstjänst: i Björkö sö kl. 18. Kaski, Wargh, Rune Fant.
Gudstjänst: i Replot sö kl. 20. Kaski, Wargh, Rune Fant.

SOLF
Gudstjänst: sö kl. 10. Audas-Willman, Brunell

VASA
TREFALDIGHETSKYRKAN
Högmässa: sö kl. 13, Janne Hänninen, Dan Andersson.
Aftonmusik: ons 13.6 kl. 19.30, Kari Vuola, orgel.
SUNDOM KYRKA
Högmässa: sö kl. 10, Janne Hänninen, Dan Andersson.
ALSKATHEMMET
Lägermässa: sö kl. 13, Heidi Mäkelä, Siv Jern, Mikael Heikuis.

MISSIONSFEST I KRONOBY 15-17 JUNI 2012

Har vi nå mission?

Missionsfest i Kronoby 15-17.6

Missa inte missionsfesten i Kronoby! På festen träffar du hemmavarande missionärer, andra missionsintresserade och får höra senaste nytt från olika länder. Bland årets gäster hittar vi biskop Björn Vikström, biskop Bvumbwe från Malawi, Johan Candelin samt Svante Lundgren.

Mera info samt programhäfte får du från din egen församling eller på www.mission.fi/missionsfest.

Varmt välkommen till Kronoby!

Arr. Finska Missionssällskapet & Kronoby församling samt Kristliga Folkhögskolan i Nykarleby

FINSKA MISSIONSSÄLLSKAPET

FOLKMUSIK

SommarFolk i Sjundeå

Sjundeå svenska församling arrangerar en välgörenhetskonsert med folkmusik i Sjundeå kyrka tisdag 12 juni kl.19.00.

Medverkande är tjejgruppen Double J Twins från Vasa (fiol och dragspel), **Birgitta Beijar-Österberg** (fiol) samt **Kati Kvarnström** (sång). Programmet består av blandade låtar från Norden, Estland och England. In-täkterna går till Gemensamt Ansvar-insamlingen.

VÖRÅ

Pastorskansliet är öppet: Vörå: måndag-tisdag 10-13 och onsdag 13-16, Oravais: torsdag och fredag 10-13. Kanslitelefon 06-3844 300.

Vörå Talko inför Evangelifesten: fr 8.6. kl. 18. Tjejräff: i Fh fr kl. 18.

Evangelifest 9-10.6.
Sångkväll i kyrkan: lö kl. 19 till Frida Häggbloms minne. Mötesledare: A-S Bäck, Ingvald Bäck. Medv. Lenis sånggrupp, Vängruppen, Tegengrenkvartetten, Gerbykvartetten, G-B Hammarström, forna sångare i Ev. Ungas ungdomskör, dir. Niklas Lindvik, Göran Stenlund, Kristoffer Streng, Leni Granholm, Kristian Sjöbacka trumpet. Gemensamt strängband, allsång. Tal av Stig-Olof Fernström. Paus med servering och lotterier till förmån för Kenyamilionen och EFÖ. Gåvor mottas tacksamt.

Högmässa: sö kl. 10. Lit. T Klemets, pred. Bengt Djupsjöbacka, kantor Granholm. Kyrkkörens Kyrktaxi från Bertby kl. 9.00 via Kaitsor, Karvat och Tucker, från Karlsborg kl.9.45 via Pens.centret och Nygatan. Servering i Fh. Lotterier till förmån för EFÖ och Kenyamilionen.

Dagsfest i kyrkan: sö kl. 13. Tal av Stig-Olof Fernström och Albert Häggblom. Sång av Anna-Stina Strand och av Ingmar, Rolf och Tor. Andakt T Klemets, kantor Granholm. Paus med servering.

Oravais Gudstjänst i kyrkan: sö 10.6. kl. 10. Granlund, Nordqvist.

De som firar 60-70 år sedan konfirmerationen: samlas efter högmässan till samkväm i Fh. Låt budet gå! Anm. till pastorskansliet 3844 300.

Maxmo Gudstjänst i kyrkan: sö 10.6. kl. 12. Granlund, Nordqvist.

50-års konfirmander välkomna till träff: sö 24.6. kl. 11 i kyrkan och efteråt samkväm i Fh. Låt budet gå!

PEDERSÖRE PROSTERI

ESSE

Sö 10: Högmässa, Portin. Ansvarsbys: Lappfors.
-14: Sammankomst i Punsar bönehus, Per-Erik Häggman.

JAKOBSTAD

Fre 22: Andakt i kyrkan i samband med gymnastikfesten, Jan-Erik Nyman, Södo, violin Jonna Marjamäki, flöjt Anna Madsen.

KUs SOMMARDAGAR: med Ylva Eggehorn 9-10.6 i Församlingscentret

Lö 13: Seminarium Mitt författarskap - Ylva Eggehorn

15: Seminarium Kvinnligt och manligt i Bibeln, Ylva Eggehorn

19: Möte. Ylva Eggehorn, Per Stenberg, Åstrand, Södo, Paletten, dir. Ingmar Byskata

Sö 11: Mässa i FC "Människa - kom

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Rökrätt lärarpar önskar hyra lägenhet i Borgå fr.o.m. 1.8.2012. 040-7474871

Ungt, städigt par söker en hyreslägenhet (tvåa-trea) i huvudstadsregionen. Kontakt: 050 3479595, Valter Bäckström

Kvinnlig, skötsam teknologistuderande söker etta i Hagalund-Alberga-området. Hyra max 650 EUR/mån. Djurfri och rökfri. Ring Christina 050-5525295.

Skötsam, lugn studerande kvinna från Purmo söker etta eller liten två i H:fors fr.o.m. augusti. Rökfri och husdjursfri. Svar till Madelene Lindqvist på nr: 050-5457372 eller mejl: madelene.anna.sofia.lindqvist@gmail.com.

Skötsamt österbottniskt par, ingenjör och lärare, önskar hyra lägenhet i Helsingfors, Esbo eller Grankulla. Ring 040 7687512 el. 050 3538780

FESTSTÄMNING

Sommarfester i Österbotten

Den här helgen bjuder på två stora programhelger i Österbotten.

I Vörå arrangeras Evangelifest och i Jakobstad går Kyrkans Ungdoms Sommar dagar av stapeln med författaren **Ylva Eggehorn** som huvudtalare.

Se Vörås och Jakobstads församlingsannonsering för närmare information om programmet.

NEDERVETIL

Konfirmationsmässa: sö 11, khden, kantorn, kyrkkörens. Kyrkkaffe. OBS! Platsen.

Barnläger: vid Sommarhemmet i Kronoby 12 - 13.6.

NYKARLEBY

Fr kl 19: Städtalko i kyrkan

Sö kl 10: Gudstjänst, Sandvik, Ringwall, Lubomir Ravelski, tvåflöjt

On kl 18: Musikandakt i kyrkan, Gun-Britt Hammarström, sång, Rabbe Forsman, orgel

Scouternas sommar dag på Loppa: lördag 16.6 kl 10 -18. Anm till Alfred Sjöholm 050-5337211.

PEDERSÖRE

Gudstjänst: Sö 10 i kyrkan, Erikson, Sandstedt-Granvik, dörrvärdar Lövo

Andakt: Fr 14 i Pedersheim, Näse

Night Café: Fr 20 flyttar ut till Hällsand sommarhem

Sammankomst: Sö 15 i Flyngängens bönehus, Rune Östman, tolkning

Sommarfest: Sö 19 i Källy bönehus, Tore Jungerstam, Stefan Erikson, Pen-sala strängband

PURMO

Lö 19.30: Möte i Emaus bönehus, Albert Häggblom, Roger Pettersson.

Sö 10: Högmässa i sångens tecken, khden. Kyrkkörens 75-års jubileum.

19: OAS-kväll i kyrkan med Jan Nygård, Mats Sjöliind & team m.fl.

TERJÄRV

Ungdomssamling: fr 8.6 kl 19, Alaric Mård.

Finsk mässa: sö 10.6 kl 10, Jorma Harju, Andreas Ahlskog.

Gudstjänst: sö 10.6 kl 19 Anders Store, Andreas Ahlskog.

Skriftskola: förs.h. 12-15.6.

Konfirmandföräldraträff: on 13.6 kl 18 förs.h.

Nattvardsmässa: to 14.6 kl 14 för äldre, khden, kantorn. Servering, förs.h.

<http://sanktjohannes.info>
10.6 kl 18 gudstjänst i Biblion, Vasa. Kyrkkaffe, bildföredrag.

I MIN FÖRSAMLING

Välstånd 20-årigt missionstorg

Missionstorget i Karis firade på pingstveckoslutet sitt 20-årsjubileum. På lördagen bjöds kunderna på kaffe och tårta och på pingstagen firade Karis församlingar tvåspråkig festgudstjänst med besök av Furahakören.

Missionstorget fick sin början genom några eldsjälarna. De satte sig i en bil och åkte till Pargas missionsbod för att höra hur de hade kommit igång där.

Efter det har under skett över 1600 gånger: i början hade vi ingenting, men alltid då vi har haft öppet har vi haft något nytt att sälja, berättar styrelsens sekreterare **Gustav Laxell**, som höll ett hälsningstal vid kyrkkaffet i sockenstugan efter gudstjänsten.

Han uttryckte tacksamhet mot Herren som hållit sin hand över Missionstorget som fått klara både över-svämning, eldsvåda och inbrott, och tackade alla dem som genom sina frivilliga insatser möjliggjort verksamheten i 20 år.

En byrå med komplett service

Forum	tel. 010 76 66620
Hagnäs	tel. 010 76 66500
Tölö	tel. 010 76 66530
Malm	tel. 010 76 66630
Östra Centrum	tel. 010 76 66590
Alberga	tel. 010 76 66610
Hagalund	tel. 010 76 66570
Dickursby	tel. 010 76 66560
Myrbacka	tel. 010 76 66600
Kervo	tel. 010 76 66550
Hyvinge	tel. 010 76 66580

(0,0828 €/tel+ 0,1199 €/min)

 HOK-ELANTO

 HOK ELANNON HAUTAUSPALVELU

hok-elannonhautaupalvelu.fi
perunkirjoitustoimisto.fi
Telefonijour 24 h: 050 347 1555

KUNGÖRELSER

ESPOON SEURAKUNTAYHTYMÄ
ESBO KYRKLIGA SAMFÄLLIGHET

KUNGÖRELSE

Gemensamma kyrkfullmäktige i Esbo kyrkliga samfällighet sammanträder onsdagen den 13 juni 2012 kl. 18.00 i yrkesinstitutet Omnia's lokaler i Esbo centrum.

Ärenden

1. Förvaltningsdirektörens avsked
2. Jyrki Halonens avsked från förtroendeuppdrag
3. Indragning av tjänster vid kyrkoherdeämbetena
4. Indragning av en II kaplanstjänst i Espoonlahden seurakunta och inrättande av en församlingspastorstjänst
5. Boksluten för år 2011
6. Personalberättelsen för år 2011
7. Projektplan för servicecentralens lokaler
8. L-2 skisserna för Södrick kapell

Esbo, 29.5.2012

Matti Finskas

ordförande för gemensamma kyrkfullmäktige

LEDIGA TJÄNSTER

MUSIKLEDARTJÄNSTEN

i Jomala församling

lediganslås i första hand som vikariat för tiden 1.8.2012-31.7.2013.

Till arbetsuppgifterna hör musikverksamhet för barn, dagisbesök och musikarbete i övrigt, samt vikariat för kantorn under dennas ledigheter. Behörighetskrav är C-kantorexamen eller motsvarande och gärna erfarenhet av barnmusik. Avlöning enligt kyrkans kravgrupp 503. Närmare upplysningar kan fås av khde Roger Syrén, tel. 040-5137711.

Tjänsten kan sökas **senast 20.6.2012** under adress: Kyrkorådet i Jomala församling, Godbyv. 445, 22150 Jomala

I MIN FÖRSAMLING

FESTGUDSTJÄNSTEN FICK besök av Furahakören. FOTO: YVONNE TERLINDEN.

ga. Under det senaste året har skaran frivilliga vuxit och efter kyrkkaffet hör jag någon ställa frågan hur man gör om

man vill hjälpa till. Framtiden för Missionstorget i Karis ser ljus ut!

YVONNE TERLINDEN

Österbottens Blästring

OBS! 95% MINDRE DAMM

- *Metallkonstruktioner
- *Avlägsnande av klotter
- *Plåt-, tegel- och minerittak
- *Glasfiber
- *Betong, tegel och träfasader

Tel. 050-3221535 Petalax
www.ob-blastring.fi

TJÄNST FÖR LIVET NÄR SORGEN GÄSTAR

- ett gratis informationspaket och en kosnadsberäkning
- boupptecknings- och gravstensservice

HELSINGFORS BEGRAVNINGSTJÄNST
Tölö: Mannerheimvägen 45, t. (09) 7002 481
Malm: Kyrkobytvägen 14, t. (09) 7002 4824

ESBO BEGRAVNINGSBYRÅ
Esbo centrum: Esboplatzen 7, t. (09) 7002 4828

Dejour, t. (09) 7002 481 www.hautausuolto.net **MEMORIA**

Werthmanns Begravningsbyråer
Ab Werthmann Oy

Fullständig begravningservice
– med omtanke och mångårig erfarenhet

Karis Hangö Ekenäs Ingå Sjundeå
Köpmansg. 18 Bulevarden 9 Gustav Wasa g. 14
Tel. 019-232186 Tel. 019-2482059 Tel. 019-2413261 Tel. 019-232186

www.werthmanns.com
Dejour 24 h 0400-473391

MED FINKÄNSLIG SAKKÄNNEDOM FRÅN ÅR 1945

BEGRAVNINGSBYRÅ
ARMAS BORG & Co Ab

Annegatan 12 00120 HELSINGFORS Tel 612 9890
www.amasborg.fi Jour 0400 977 000

ENEBERGS BEGRAVNINGSBYRÅ

Strandg. 2 Mariehamn Tel. 018-19028

folkhälsan kompetens – engagemang – omsorg **Fpa**

En hjälpande hand – närståendevårdare

Hör Du till de som dagligen fungerar som närståendevårdare till en nära anhörig? Har du besvär med ryggen, nacken, leder eller andra sjukdomar, eller är din kraft och ork försvagad?

Folkpensionsanstalten finansierar rehabiliteringskurser för att stöda närståendevårdarens egen hälsa och livskvalitet.

På Norrvalla rehab center i Vörå är det kursstarter 27.8 och 19.11.2012.

Mera information om kurserna och ansökningsförfarandet per tfn 06 383 1051 och 06 383 1343.

se också folkhalsan.fi

Juridisk byrå
HENRICSON & KIETZ
Kungsgatan 7, 10600 Ekenäs, tfn (019) 246 2462

Tro Hopp och Kärlek
Design: Tobias Mellberg

Smycket är c.a. 23mm högt, tillverkat i sterling-silver och levereras med kedja och ask.

"Kärleken är det centrala, stödd av hoppet och tron"

Pris 39,50€/inkl postkostn.

Sänd in din beställning till
Jonnys Försäljningstjänst
Petalaxvägen 18, 66240 Petalax
Telefon 06-347 0608 cjcenter@malax.fi

Namn: _____ Tel: _____
Adress: _____ Antal

LOCUS
www.locus.fi

STOR EFTERFRÅGAN PÅ HYRESLÄGENHETER

1000-tals nöjda kunder kan inte ha fyllt
Vi står till Er tjänst under hela hyrestiden.

Förmedling med omtanke sedan 1993

Oy N&N Locus Ab Aff (JA)
Smedsgatan 15, 00150 Helsingfors
tel. (09) 17 17 44, fax. (09) 17 00 45
locus@locus.fi, www.locus.fi

KING TOURS
DIN PERSONLIGA RESEARRANGÖR

Högklassiga grupper på svenska! Följ med på en resa till länder med tusenåriga sevärdheter! Bra hotell, gediget utflyktsprogram och svensk reseledare.

7 – 14.10.2012 Malta, en historisk resa.
Valletta, Mdina, Rabat och Gozo.

28.10. – 8.11.2012 Rundresa Jordanien och Israel.
Nasaret, Gennesarets sjö och Jerusalem, klipptaden Petra, Röda Havet och Döda Havet.

Dagsprogram: www.kingtours.se eller på begäran.
Välkommen att kontakta Tuija West i Vasa!
Tel. 06 3122 476, 0400 298 151, tuija@kingtours.se

SÖDERLÅNGVIKS MUSEUM
25870 Dragsfjärd. Tel. 02-424662, 02-424549. Café 02-425037

Söderlångviks museum är ett konst- och kulturhistoriskt museum inrymt i Amos Andersons (1878-1961) forna sommarresidens i Dragsfjärd på Kimitoön. I museet visas huvudsakligen finländsk 1900-tals konst samt Amos Andersons bibliotek och möbler.

I cafeterian: Fotoutställning av Karin Blomqvist
I museet utställs: Gunvor Grönvik

Museet öppet 15.5-31.8.2012 dagligen
Stängt midsommaren
Weekendöppet i september

amos

Res med oss

Underbara Island 1-5.9.12, pris från 979€
Svenskspråkig gruppresa där vi får uppleva det natursköna Island. Vi bor centalt i Europas nordligaste huvudstad Reykjavik och gör utflykter alla dagar men har ändå lite egen tid. Vi får bl.a uppleva Gyllene Cirkeln, valsafari och simma i den Blå Lagunen. Busstransport från Hangö till flygfältet i Helsingfors ingår i priset.

Dagskryssningar till Tallinn följande lördagar: 21.7, 18.8 och 22.9.12
Pris 60€ (från Ekenäs, Karis, Ingå)
Pris 64€ (från Bromarv och Tenala)
Bussen är med hela resan.

Några av våra kommande resor:

Pärnu och Kihnu 30.7-1.8.12, pris från 445€
Upplev Estlands vackra sommarstad Pärnu och den speciella ön Kihnu.

Antik- och byggnadsvårdsresa till Sverige 17-19.8.12 pris, från 255€
Vi åker till Gysinge som är ett centrum för byggnadsvård.

Höstlovsresa till Alanya i Turkiet 17-24.10, pris från 765€
Inkvartering i 5-stjärnigt spa-hotell. Två utflykter ingår i priset.

Byråavgift 10€ bokning.
Mera resor och noggrannare program finns på våra byråer eller på vår hemsida www.matkahaukka.com.

Resebyrå Resehaukka Ab
Munkkullavägen 15, 02400 Kyrkslätt
Tel. 09-2965000
e-mail: rese@matkahaukka.com
Dalgatan 1, 10300 Karis
Tel. 019-2782800
e-mail: karis@matkahaukka.com

Bergvärme?

Fråga oss om pris på borring av energihål och vattenbrunnar ...
då vet du att du gjort en bra affär.

DRILLTEC

044-525 9143 info@drilltec.fi www.drilltec.fi

FLÄKTEN SOM GENERERAR SIN EGEN EL

EcoFan är en värmedriven fläkt som är konstruerad för att cirkulera värmen från en kamin runt i rummet. Fläkten använder inte batteri eller nätanslutning.

EcoFan 800 (nickel)
800-modellen passar för arealer upp till ca. 30-35 m². Den är gjord för en yttemperatur på kaminen/spisen upp till max 340°C, och har sin bästa effekt vid 200 - 250°C.

EcoFan 812
812-modellen passar för större arealer. Den cirkulerar 50% mer luft än 800-modellen. Arbetstemperaturen är 65° till 340° och den har sin bästa effekt vid 200 - 250° Celsius.

EcoFan 806 (nickel)
Den här fläkten är speciellt konstruerad för kaminer/spisar med lägre yttemperatur som t.ex. gas, täljsten osv. Den tål inte temperaturer över 150°C.

WAHLROOS VERKSTAD Malax 06-365 7105 www.wv.fi

INKAST KATARINA GÄDDNÄS

O detta kvinnoliv ...

O, DETTA kvinnoliv. Det är examensdags. Vår älskade, fina dotter har kämpat som en lejoninna i fyra år och skall få sitt pris, den vita mössan. Jag vill så gärna att det ska bli en fin dag för henne. Jag stressar och vändas. Tvättar fönster och städar skåp.

(Vem tror jag egentligen att ska kalasa i mina för-råd?!) Den kloka unga kvinna som är festföremål säger: "Tagga ner mamma! Jag vill bara att det ska finnas bubbel att dricka och nåt lite gott att äta, städningen är ju vi inte så noga med annars heller ..." Mannen i mitt liv tycks hålla med: "Det där är inte kalasstädning – det där är städpsykos!"

DET ÄR här den socialt inövade kvinnorollen kommer in. Och jag tror faktiskt att det är lite värre på landet. Jag tror att jag måste ordna perfekta storkalas à la Fanny&Alexander med vita dukar, sju sorters kakor, barocka blomsteruppsättningar, blå himmel och strålände solsken. Hur jag än försöker intala mig att ingen kräver superkrafter av en heltidsarbetande 4-barnsmamma så gnager det i bakhuvudet: "Jamen vad ska folk säga?" Grusgången är orensad, dammrättorna har förvandlats till feta dammanakondas som ligger och trycker mot väggen bakom vardagsrumssoffan, farstun är en hittegodsbyrå, en social misär av grus och 30 par skor och saker som är på väg till en okänd destination, fläkten är kladdig och bakom spisen vägar jag inte titta utan full skyddsdräkt. Och nu händer det: Den lagom slappa bohem-mamman, förvandlas i ett slag till hispigt nervvrak med strittande tårar. Hon sprider inte direkt muntration och god stämning omkring sig. "Varförärdetalltidjagsomåstegöraallting! Ärdethärtackenförattmanförsökerordnalitekalförändra!"

MINA MEDMÄNNISKOR provar med olika strategier: de försöker hjälpa till och de försöker tala mig till rätta. Och kanske de lyckas lite i alla fall, för nu sitter jag här och skriver kolumn fast bara hälften av fönstren är tvättade och jag har just beställt potatissallad för 50 personer av en underbar cateringmänniska. (I stället för att laga själv, kosta vad det kosta vill ...) Jag tror till och med att jag ska skriva en lista med "projekt på gång" att sätta upp på kökskåpet på examensdagen, så det syns att jag i alla fall har för avsikt att åtgärda vissa problemområden i hushållet.

Min vän berättar att när han var frikyrkopastor i sitt tidigare liv så kom en inspektion bestående av församlingsvaktmästarens fru hem till pastorsbostaden. Hon hade vita handskar på sig och drog med handen ovanpå dörren. Hon rynkade på näsan åt resultatet. Då sträckte pastorsfrun lugnt ut handen och räckte inspektören en dammtrasa. Min farmor säger alltid: Det är bättre med lite skit i hörnen än ett rent helvete.

GUD STRYKER oss alla trötta och prestationsridna kvinnor tröstande över kinden: Du duger så bra som du är! Jag vet att du gör så gott du kan och det är gott nog.

"Då sträckte pastorsfrun lugnt ut handen och räckte inspektören en dammtrasa."

RADBYTET GUSTAV SKUTHÄLLA

Vad skulle Jesus säga?

Kvinnanärfortsättningsvis orsak till ett teologiskt spörsmål som mer än något annat upprör sinnen

och engagerar massmedierna. Ingen präst utnämns utan att tidningspressen klargjort inställningen för eller emot kvinnliga präster. Frågan om kvinnopräster delar den evangelisk-lutherska kyrkan. Vad skulle Jesus i dagsåga till båda lägren?

Låt oss börja med de så kallade bibeltrogna, de som motsätter sig kvinnliga präster. Så här skulle han säga till dem: "Mina barn, varför läser ni Guds ord som en regelbok. Likt judarna som söker fräls-

ning i den ena kultiska regeln efter den andra, ber vid bestämda tider på bestämt sätt, följer ceremonier vid alla möjliga tider, har detaljerade moraliska regler vid olika situationer, så tror ni er säkra ert förhållande till Gud genom att göra Bibeln till en regelbok. Varför gör ni er till slavar under ett religiöst system? Fråga i stället varför min Fader gett er förstånd och känsla. Det är för att ni ska tänka, pröva vad som är rätt och vad som är fel, lära er skilja det onda från det goda. Guds välbehag beror av hur ni behandlar dem ni möter. Gör er icke bekymmer över kvinnors sätt att tjäna min Fader.

Tänk på ert eget ansvar för medmänniskorna."

Till de så kallade liberala skulle han säga: "I gatuhörn och på torg förkunnar ni med hög röst att alla ska ha frihet att tänka och tala fritt som samvetet bjuder. I nästa stund fördömer ni med lika hög röst dem som inte talar och tror som ni. Ja, en del av er kräver till och med att de ska fördrivas ut ur församlingarna. Ingen större synd finns än att avvisa sin medmänniska. Mitt kärleksbudskap – att ha omsorg om såväl vän som fiende som vi möter – har ni inte förstått. Min Faders vrede framkallar ni. Ni skrymtare, gå bort ur min åsyn och återvänd

inte innan ni varseblivit bjälken i ert eget öga. Lång är vägen till frälsning för er. De som kallar sig bibeltrogna är dock saktmodiga. Ni betar er övermodigt. Något gott kan inte komma från er om ni inte ödmjukar ert sinne."

Så skulle sannolikt Mästaren tala till de stridande, och ge innehåll åt den universella etiska regeln om respekten för allt mänskligt liv och alla människors lika värde. Det visade han speciellt i sitt möte med Bibelns kvinnor, ett tema som jag hoppas få återkomma till.

GUSTAV SKUTHÄLLA
Närpes

KYRKANS UPPGIFT

Vill nå ut med hopp och livsmod

Göran Särs undrar i KP (nr 22) om kyrkans ledning över huvud taget bryr sig om att Finlands invånare enligt Gallup i allt mindre utsträckning omfattar en kristen gudstro. Mitt svar är att om vi inte gjorde det sviker vi vår uppgift. Frågan står ofta högt på agendan vid biskoparnas överläggningar, och den finns också ständigt med i domkapitlets strategiska planering. För tydlighetens skull vill jag betona att det inte i första hand handlar om rädsla för att antalet skattebetalare minskar, utan en genuin oro för hur våra församlingar i en förändrad tid kan nå ut med det budskap som ger oss och andra kristna hopp, kraft och livsmod. Samtidigt bör vi värna om att det i församlingen ska finnas rum för både tvivel och vända, och inte bara för dem som är fasta i sin övertygelse.

När vi diskuterar församlingsstrukturer, ekonomi och kyrklig förvaltning är den övergripande målsättningen att skapa ramar som möjliggör ett levande församlingsliv och en meningsfull resursanvändning i en förändrad tid. Utvecklingen av dessa stödfunktioner är en nödvändig uppgift då de ekonomiska

"Tron växer och mognar i mötet med människor som låter sig själva formas av förlåtelsens och hoppets evangelium."

ramarna krymper, men vi bör ständigt hålla i minnet vad som är kyrkans existensberättigande och mål.

Eftersom människor kommer i kontakt med den kristna tron främst via sin lokalförsamling är det domkapitlets uppgift att erbjuda relevant utbildning samt på andra sätt stöda de anställda och de frivilliga medarbetarna i deras arbete och andliga fördjupning. Tron växer och mognar i mötet med människor som låter sig själva formas av förlåtelsens och hoppets evangelium. Utmaningarna är att förkroppsliga Jesu exempel i en diakonal omsorg; att ordna meningsfulla skriftskolor och utforma levande gudstjänstgemenskaper med ett rikt musikliv; att kunna möta män-

niskor i samband med förrättningarna på ett ärligt, empatiskt och långsiktigt sätt samt att stöda föräldrarna i deras fostrarroll.

Där det här sker är jag övertygad om att tron fortfarande kan vara en levande verklighet i människors liv, oberoende av hur hög eller låg kyrktillhörigheten är. Och tack och lov hänger ju inte allting på oss utan främst på kyrkans Herre som har kallat oss i sin tjänst och lovat att vara med oss i den.

BJÖRN VIKSTRÖM
biskop i Borgå stift

STENHUGGERI LEVANDER

- nya gravstenar
- gravering
- borttagning av gravsten
- återmontering av gravsten
- förgyllning/försilvring
- rätning
- slipning

EN MINNESVÄRD VISAR VÖRDNAD OCH VÄRDIGHET
Rönnebackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel.09 387 6284

DÖDSHJÄLP

Ett tack

Ett varmt tack till May Wikström och Kaj Hedman för era åsikter gällande döds-hjälp i KP 22.

Ni klädde båda mina egna tankar i ord. Känns fint att ha sådana medmänniskor!

Med blomstertidshälsningar,

MARGARETA BJÖRKHOLM

EUTANASI

Ska människan leva till vilket pris som helst?

Kaj Hedman skriver i KP 22/2012 kring det nu på många fronter högaktuella ämnet eutanasi.

Nära relaterat till detta kunde också diskuteras etiken i att med nästan vilka medel som helst, hålla människan vid liv.

Forskning och utveckling har relaterat i att mycket tidigare omöjligt nu är möjligt, men hur etiskt rätt är det alla gånger?

Alltså hur ligger det här, för att låna Hedmans ord, till med respekten för det allra heligaste, människolivet?

TERESIA TEVRÉN
Pargas

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi
Fax: (09) 278 4138.

Insändare måste förse med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.

Standardlängden för de kortare insändarna är 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

Radbytet är en längre insändartext med bildbyline som rymmer 2 000 tecken. Vill du skriva ett Radbyte bör du kontakta redaktionen på förhand.

CITAT NATIONALISM

"Det finns inget mera svenskt än en Zlatan som gör mål eller en Loreen som vinner schlagerfestivalen."

Håkan Arenius undrar i Dagen vem som vann schlagerfestivalen.

KLIPP KYRKANS TIDNING

Personliga möten

Behovet att fira gudstjänst uppstår inte förrän man fått en personlig relation till Gud. Vilket visserligen kräver att man har kunskaper och förstår det religiösa språket. Men det kräver också att man

har fått forma sin andliga livshållning i personliga samtal.

Och där har kyrkan en svag punkt: Svenska kyrkan har former för samtal men ingen riktigt genomtänkt strategi och en alldeles för försiktig marknadsföring.

Brita Häll

MIKAEL SUNDKVIST är ortodox präst i Vanda och har haft en viktig roll när Chrysostomosliturgin översatts från originalspråket grekiska till nutida svenska.

En dag går Kajsa på kyrkogården och träffar prästen. Hon frågar honom varför det inte står på alla gravar vad personerna dött av.
– Men, säger prästen, det gör det väl inte på någon grav?
– Jo, svarar Karin, på en del står det ju "sköts av kyrkogårdsförvaltningen".

Modernt språk viktigt

Modern svenska som uttrycker den östkyrkliga andan. Det är tanken bakom nyöversättningen av Chrysostomosliturgin.

TEXT OCH FOTO:
MICHAELA ROSENBACK

Projektet med att översätta Chrysostomosliturgin till modern svenska har pågått i över två år. Mikael Sundkvist, ortodox präst i Vanda och en av frontfigurerna bakom projektet, varför är det här viktigt?

– Det fanns behov av ett nytt initiativ när det gäller översättning av texter till svenska. Tidigare har olika präster översatt enligt eget tycke och smak när de behövt något snabbt och sedan har de översättningarna levt kvar. Av praktiska skäl var det mest logiskt att börja med Chrysostomosliturgin eftersom den är den vanligaste ordningen för vår nattvardsgudstjänst och används nästan varje söndag.

I tidigare översättningar har man utgått från slaviskan men nu har man översatt från originalspråket grekiska. Finns det någon skillnad?

– Visst finns det en skillnad. De tidigare översättningarna har varit lite inexacta och man har ibland tolkat för fritt eller inte riktigt förstått vad som var tanken.

Vilken betydelse har språket för hur människor tar till sig ett budskap?

– Det är en aktuell fråga för ortodoxa. Vi har till exempel den stora ryska kyrkan som använder ett språk som skiljer sig ganska mycket från vardagsspråket. Då måste man fråga sig hur mycket gudstjänstbesökarna egentligen förstår av texten. Vi i väst är så rationella att vi gärna vill förstå texten och tycker om tydlighet. Men samtidigt får det inte bli platt ut-

”Några tycker att vi förstör texten med vår moderna version.”

Mikael Sundkvist

anska ändå uttrycka hjärtats och intellektets bön.

Har ert mål varit att folk ska förstå bättre?

– Det har det nog varit. Om texten är skriven på ett nutida språk går den också hem direkt. Men hur en människa förstår en text påverkas också av många andra faktorer oberoende av hur begriplig den är.

Vilka reaktioner har ni fått?

– Vi har inte hunnit få så många reaktioner ännu i och med att texten är så ny. Däremot har vi tagit emot respons under hela processens gång.

Har ni fått någon kritik?

– Jo, några tycker att ett högstämt språk är lika med ett älderdomligt språk och att vi förstör texten med vår moderna version. Det har vi mött med sakargument och sagt att om det på svenskt språkområde fanns en älderdomlig svenska som fungerar som ett parallellspråk till vardags-svenskan och som vi kunde utnyttja för att uppnå en viss effekt så skulle vi göra det. Men det förekommer ingen sådan svenska inom vårt språkområde och vi skulle bara framstå som besynnerliga om vi började utveckla vår egen svenska.

Ni är inte rädda för att förlora den teologiska betydelsen?

– Absolut inte. Skillnaden mellan modernt språk och arkaiserat språk har ingenting med det teologiska innehållet att göra. Däremot har vi diskuterat mycket kring hur gudstjänstbesökarna uppfattar språket. Svenskspråkiga ortodoxa, både i Sverige och Finland, har vant sig vid en liturgisk text som inte är svenska. Det är för det mesta finska, kyrkslaviska eller grekiska. När en sådan person kommer till en helt svensk gudstjänst måste hon på något sätt känna igen det språket i jämförelse med det språk han eller hon är van vid. Det har haft en betydelse för vilket ord vi har valt i flera fall. Ett exempel är att vi i en av våra böner valde att skriva "Ge det, Herre" i stället för det kanske vackrare uttrycket "Hör oss, Herre" eftersom vi i finskan översätter "Anna, Herra" och på engelska "Grant this, O Lord". Det finns ett värde också i det att texten låter bekant.

Arbetet administreras från Finland men projektet är ett samarbete mellan Finland och Sverige. Har det funnits några språkliga skillnader mellan det finlandssvenska och det rikssvenska?

– Nej, det har det nog inte. Avsikten med samar-

betet har också varit att undvika att det blir ett finlandssvenskt språk.

Det finns omkring 1000 svensk-språkiga ortodoxa i Finland, är det verkligen värt att satsa så mycket arbete på en så pass liten grupp?

– Jo, det är det nog. Jag har mina själviska behov eftersom jag har lidit av dåliga översättningar så länge och så har det varit ett roligt och inspirerande projekt. Det finns ändå ett bestående inslag av svenska i den ortodoxa kyrkan i Finland, både i Österbotten och Nyland, så oberoende av hur få vi är så behöver vi en välfungerande svenska. Dessutom är det så att man i Sverige har tagit emot många invandrare som tillhör den östliga ortodoxa kyrkan och den orientaliskt ortodoxa kyrkan. Våra traditioner och vår liturgi ligger väldigt nära varandra. Östkyrkligt svenskt språkbruk är alltså något som kommer att förena oss i framtiden. Det betyder att vi inte talar om 1000 personer i Finland utan vi talar om ett framtidsspråk för alla ortodoxa, i synnerhet i Sverige.

Projektet har finansierats av bland annat Svenska kulturfonden och Konstsamfundet.

Tycker du att det är okej att kyrkan blandar in fonder i sina projekt?

– Det här är ju allmänkulturella fonder så jag tycker att det är helt i sin ordning. Den ortodoxa kyrkan är en gammal kyrka och en del av vårt kulturarv där också svensk översättning har ett värde.

Hade projektet kunna genomföras om ni inte fått finansiellt stöd?

– Inte alls på samma sätt. Det skulle säkert ha genomförts men det hade varit mycket svårare. Nu hade vi till exempel möjlighet att anställa en filolog för att analysera grekiskan bara för att vi ville förstå texten och dess stilnivå.

Många kyrkor är på väg bort från de klassiska liturgiska elementen. Har den ortodoxa liturgin någon framtid?

– Den ortodoxa kyrkan likställs nästan med liturgin så hos oss försvinner den inte. Inom kristenheten finns det olika strömningar men de går i cykler. I dag har vi till exempel en stark karismatisk väckelse men försök besöka en karismatisk församling om femtio år, i den mån den finns kvar, så är jag säker på att den börjat bli mer liturgisk.